

dwumiesięcznik
funeralny

TYTUŁ ISTNIEJE OD 1997 R.

ROK VIII Nr 3 (45) wyd. III 2008

ISSN 1427-8457

MEMENTO

**Rekordowe zainteresowanie
IV Targami MEMENTO
w Warszawie**

*Będzie 100 wystawców
i 3 tysiące zwiedzających?*

**Nareszcie
dom przedpogrzebowy
dla Piły**

**Tomasz Salski ponownie prezesem
Stowarzyszenia Funeralnego**

**Producent Roman Kubinka:
"Dziś liczą się pierwszorzędne
trumny drugorzędne"**

TESSON

kolekcja urn ceramicznych

MASTABA

C E R A M I K A

62-002 Suchy Las, POLAND
ul. Zwolenkiewicza 17

tel./fax: +48 61 81 25 900
mobile: +48 602 603 556

e-mail: info@mastaba.pl

www.mastaba.pl

P210K

P310S

A102K

P510

P805

IV Targi Funeralne **MEMENTO' 2008**

WARSZAWSKIE CENTRUM
EXPO XXI
01-222 Warszawa,
ul. Ł. Prądzyńskiego 12/14

www.expo21.pl

*21-22 listopada 2008 r.
w Warszawskim Centrum EXPO XXI*

**Najlepsza i największa oferta
dla naszej branży cmentarno - pogrzebowej
z Polski, Austrii, Chin, Francji, Niemiec, Słowenii, Węgier, Włoch**

Informacje:

*Polskie Stowarzyszenie Kremacyjne
Administratorów Cmentarzy
i Przedsiębiorców Pogrzebowych*

01-938 Warszawa, ul. Wóycickiego 14
tel. (0-22) 834-84-60, fax (0-22) 834-71-64, kom. 0-501 552-889

www.stowarzyszeniefuneralne.pl
www.memento.targi.pl

biuro@stowarzyszeniefuneralne.pl
biuro@memento.targi.pl

Patronat honorowy

Światowa Federacja Operatorów Pogrzebowych FIAT-IFTA
www.thanos.org

FIAT IFTA
The World Organization of Funeral Operators

Patroni medialni

DF "Memento"

dwumiesięcznik
funeralny **MEMENTO**

Najstarsze czasopismo pogrzebowe

Kultura Pogrzebu

KULTURA
POGRZEBU

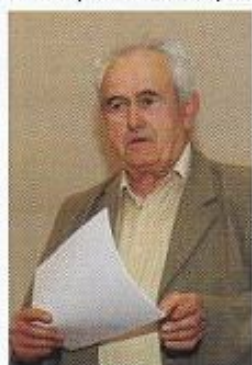
Polski miesięcznik branży pogrzebowej

Podczas obrad.

Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia Funeralnego Zmiany we władzach, obecność firm w szpitalach, certyfikowanie trumien

Tomasz Salski, 33-letni przedsiębiorca pogrzebowy z Łodzi, współwłaściciel spółki „Klepsydra”, został ponownie wybrany (na kadencję 2008 - 2010) prezesem Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego - Polskiego Stowarzyszenia Kremacyjnego, Administratorów Cmentarzy i Przedsiębiorców Pogrzebowych (PSF-PSKACiPP). Obradujące 26 czerwca 2008 r. w Łodzi - pod przewodnictwem Mariana Kolczyńskiego - sprawozdawczo-wyborcze Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia zadecydowało o tym jednogłośnie: 25 głosami uprawnionych do wybierania przedstawicieli wielkich firm. Wybrano też

Zjazdowi przewodniczył doświadczony administrator cmentarzy, Marian Kolczyński.

członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i - po raz pierwszy - Komisji Etyki, która ma pełnić w myśl Statutu PSF m.in. rolę sądu koleżeńkiego.

Do 5-osobowego Zarządu weszły 2 nowe osoby: **Franciszek Maksymiuk** (współwłaściciel Domu Pogrzebowego „Hades” w Białej Podlaskiej - sekretarz Zarządu) i **Jarosław Wydmuch** (dyrektor Cmentarza Komunalnego w Częstochowie - wiceprezes Zarządu). Współpracować one będą z dotychczasowymi członkami Zarządu: **Adamem Sokołowskim** (kierownik Cmentarza Miejskiego w Białymstoku - wiceprezes Zarządu) i **Janem Krzysztofem Szczucińskim** (współwłaściciel Domu Pogrzebowego „Służew” w Warszawie - skarbnik Stowarzyszenia). Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został ponownie **Leszek Ogar** (prezes Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej sp. z o. o. w Szczecinku), a jego współpracownikami: **Janusz Kwaterra** (prezes spółki pracowniczej

Reprezentant Komisji Skrutacyjnej, Witold Skrzydlewski, zbiera karty do głosowania. Przy stole przedstawiciele Spółdzielni „Universum” z Poznania: prezes Piotr Szlingiert (z prawej) i wiceprezes Andrzej Hoffmann.

Pod patronatem FIAT-IFTA, „Kultury Pogrzebu” i „Memento”

Targi w Warszawie zapowiadają się na rekordowe

Setki wystawców spodziewa się organizator IV Targów Funeralnych Memento'2008 - Polskie Stowarzyszenie Funeralne/Polskie Stowarzyszenie Kremacyjne, Administratorów Cmentarzy i Przedsiębiorców Pogrzebowych/ (PSF/PSKACiPP). Targi odbędą się w Warszawie 21 i 22 listopada 2008 r. (piątek-sobota), w nowoczesnym obiekcie wystawienniczym EXPO XXI przy ul. Prądzyńskiego 12/14. W tej chwili wpłynęło około 50 zamówień na powierzchnię wystawową, z czego 30 % złożyli producenci zagraniczni. Wśród zamawiających przeważają na razie wytwórcy karawanów (6) i trumien (8). W gronie polskich oferentów trumien znajdują się czterej absolutnie najwięksi wytwórcy. Reprezentowani są producenci um i chłodni, zgłosili się także krajowi hurtownicy. Na wystawie pojawią się oferenci pieców kremacyjnych, a usługi kremacyjne proponować będą krajowe spopieliarnie.

- Oprócz polskich producentów, udział zadeklarowali wytwórcy austriaccy, chińscy, francuscy, niemieccy, słoweńscy, węgierscy i włoscy, a rozmawiamy właśnie o sprzedaży powierzchni z Hiszpanami i Holendrami - mówi **Tomasz Salski**, prezes Stowarzyszenia Funeralnego. - Liczymy na ok. 3 tys. zwiedzających - wyłącznie przedsiębiorców, bo targi są zamknięte dla osób niezwiązanych ze środowiskiem. Wśród nich spodziewamy się ok. 20 % gości z zagranicy - z Niemiec, Skandynawii, Czech, Ukrainy, Litwy, Estonii, Czech, Węgier, Włoch i krajów bałkańskich. Na pewno znaczenia naszej wystawie nada udział w niej, w charakterze patrona i wystawcy, Światowej Federacji Operatorów Pogrzebowych FIAT-IFTA, której Stowarzyszenie Funeralne jest członkiem narodowym. Przedstawiony zostanie również niecodzienny projekt z zakresu tradycji polskiego obyczaju pogrzebowego - zapowiada prezes.

- Dla małych, „jednoasortymentowych” firm krajowych przygotowaliśmy atrakcyjną cenowo ofertę promocji i kontaktu z klientami - wyjaśnia **Wojciech Krawczyk**, koordynator przedsięwzięcia. Stowarzyszenie nadal liczy na przyłączenie się Polskiej Izby Przedsiębiorców Branży Pogrzebowej do współpracy przy organizacji targów w Warszawie, zwłaszcza że część wystawców, to członkowie Izby.

Po raz pierwszy edycji warszawskich targów patronują wspólnie dwa najważniejsze czasopisma środowiskowe: stowarzyszeniowy dwumiesięcznik „Memento” oraz miesięcznik „Kultura Pogrzebu”, wydawany od 2004 r. przez Wydawnictwo Linia Media w Otwocku pod Warszawą. Obecność - obok DF „Memento” - „Kultury Pogrzebu” w instytucjonalnej formie na warszawskiej wystawie jest istotnym wydarzeniem w naszym środowisku, służącym usuwaniu podziałów, integracji i rozwojowi branży pogrzebowej.

Przedstawiciele obecnych władz organizacji: wiceprezes Jarosław Wydmuch (z prawej) i przewodniczący Komisji Etyki Edmund Rauba.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Krakowie) oraz **Roman Romaniszyn** (współwłaściciel spółki jawnej „Products” w Gorzowie Wielkopolskim). Przewodniczącym Komisji Etyki wybrano **Edmunda Raubę** (dyrektora Zakładu Cmentarzy Komunalnych w Olsztynie), dotychczasowego wiceprezesa organizacji, a jej członkami **Witolda Gabriałowicza** (współwłaściciela spółki jawnej „Products” w Gorzowie Wielkopolskim) i **Mariana Kolczyńskiego** (prezesa spółki komunalnej „Zieleń Miejska” we Włocławku).

Podczas obrad prezes T. Salski przedstawił przygotowania do IV Targów Funeralnych Memento'2008, które odbędą się staraniem Stowarzyszenia w dniach 21 - 22 listopada 2008 r. w Warszawie. Przedsięwzięciu patronować będzie Światowa Federacja Operatorów Pogrzebowych FIAT-IFTA. **(Szersza informacja - na str. 4).**

Ożywioną dyskusję wywołał punkt porządku obrad, poświęcony obecności firm pogrzebowych w szpitalach. **Wojciech Krawczyk**, dyrektor Biura Stowarzyszenia, podał przykłady łamania przepisów ustawy o ZOZ, zakazujących akwizycji i świadczenia usług pogrzebowych w placówkach służby zdrowia. Są one sygnalizowane nieustannie m.in. z Będzina, Gryfowa Śląskiego, Łodzi, Krakowa, Nakła n/ Notecią, Radlina, Szczytna **(opisy „sytuacji zapalnych” na tym tle - w najbliższym numerze „Memento”)**. W. Krawczyk stwierdził, że ma miejsce „pelzający powrót” firm funeralnych do lecznic, przy cichej aprobacie władz szpitali i lokalnych ZOZ-ów. - *Szpitala na nowo wynajmują wybranym firmom pogrzebowym swoje pomieszczenia, powierzają im wykonywanie „czynności przedpogrzebowych”, które tylko teoretycznie są nieodpłatne, podpisują z nimi umowy na „odbior zwłok”, co niekiedy - poprzez stronnicze zapisy - w istocie eliminuje inne, konkurencyjne firmy z rynku zamówień na pogrzeby osób zmarłych w lecznicach - skomentował tę wypowiedź prezes T. Salski. - Narusza to nie tylko zasady moralności publicznej, ale też poczucie celowości transparentnego działania gospodarczego, zakłóca poczucie ładu i równowagi społecznej, podważa zaufanie do instytucji państwa i samorządu i stwarza wrażenie, że korupcja zalewa cały sektor ostatniej usługi.*

Franciszek Maksymiuk, przedsiębiorca z Białej Podlaskiej, został sekretarzem Stowarzyszenia.

Zdecydowaną większością głosów członkowie Stowarzyszenia udzielili nowym władzom organizacji mandatu do interwencji w tej sprawie w resortach zdrowia, sprawiedliwości oraz spraw wewnętrznych i administracji.

Zebrani długo debatowali nad propozycją certyfikowania trumien wytwarzanych w Polsce, którą zgłosił członek Stowarzyszenia, **Zbigniew Lindner**, współwłaściciel Zakładu Przemysłu Drzewnego Lind-

Nowo wybrany prezes Tomasz Salski.

Dokończenie na str. 11

dwumiesięcznik
funeralny

MEMENTO

Pismo administratorów cmentarzy, przedsiębiorców pogrzebowych, producentów i dystrybutorów sprzętu pogrzebowego, akcesoriów i urządzeń techniki cmentarnej. Kolportaż wyłącznie w prenumeracie.

REDAKCJA

01-938 Warszawa, ul. Wóycickiego 14, tel. (0-22) 834-84-60, fax (0-22) 834-71-64, tel. kom. 0-501/ 552-889
Wojciech Krawczyk (kierownik redakcji, kom. 0-504/ 254-022)
Krzysztof Wolicki (fotoreportaże i szkolenia, kom. 0-604/ 286-073),
Sekretariat - czynny w dni powszednie w godz. 8.00 - 16.00
Stali współpracownicy: Aleksandra Danecka, Joanna Malicka, Beata Mróz

INTERNET

www.mementopress.pl   www.stowarzyszeniefuneralne.pl   e-mail: biuro@stowarzyszeniefuneralne.pl

PRODUKCJA

Opracowanie graficzne: „PRACOWNIA GRAFIKI” - **Andras Szilagyi**, e-mail:dfmemento@wp.pl

**PRENUMERATA
I REKLAMA**

Zamówienia na prenumeratę, reklamy i ogłoszenia przyjmuje redakcja. Cena prenumeraty rocznej (6 numerów, zamawianie od dowolnego numeru) - 160,50 zł (w tym 7 % VAT); cena jednego egzemplarza - 32,10 zł (w tym 7 % VAT). Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo skracania artykułów, a także zmiany ich tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń; zastrzega sobie prawo odmowy zamieszczenia reklamy i ogłoszenia niezgodnych z interesem wydawcy.

WYDAWCA

Polskie Stowarzyszenie Kremacyjne, Administratorów Cmentarzy i Przedsiębiorców Pogrzebowych (PSKACiPP)
01-938 Warszawa, ul. Wóycickiego 14 /NIP 118-142-98-58/
tel. (0-22) 834-84-60, fax (0-22) 834-71-64

Prezes Zarządu: Tomasz Salski

www.stowarzyszeniefuneralne.pl   e-mail:biuro@stowarzyszeniefuneralne.pl
Konto: PKO BP S.A. Oddz. 10/ Warszawa 39 1020 1013 0000 0502 0125 2386

Członek Narodowy
FIAT IFTA
The World Organization of Funeral Operatives

Znakomite
wśród
najlepszych

Gruppo
Lorandi S.p.A.
INDUSTRIE DEL LEGNO
www.lorandi.it

Centrala firmy Lorandi w Nuvolera i jeden z reprezentacyjnych produktów zakładu.

Trumny LORANDI na naszym rynku

Włoskie trumny z fabryki **LORANDI** (Nuvolera, region Lombardia, prowincja Brescia) zajmują znaczącą pozycję na europejskim rynku pogrzebowym, znane są też już w Polsce. Ta rodzinna spółka produkcyjna, reprezentowana dziś przez właścicieli **Sandro i Carlo Lorandi**, wywodzi się z lokalnej stolarni, która zaopatrywała w trumny okoliczne zakłady pogrzebowe. We Włoszech Lorandi s.p.a stała się szerzej znana na początku lat 50. Firma wytwarza ponad 70 tys. trumien rocznie i jest jednym z najbardziej rozwiniętych i liczących się zakładów produkcji trumien w Europie. Od 2005 r.

trumny Lorandiego kupują także polskie przedsiębiorstwa pogrzebowe - początkowo z Górnego Śląska, a obecnie z południa i centralnych regionów naszego kraju. Właśnie teraz oferta włoskiej stolarni - reprezentowanej w Polsce przez pana **Dawida Ceresiniego** - dociera do przedsiębiorców z Kujaw i Pomorza. Wieloletnie doświadczenie, staranny dobór materiałów, ekskluzywne wykończenie i detale czynią z produktów Lorandiego punkt odniesienia i wzór dla konkurencji. Zakład z Nuvolery stosuje najnowsze technologie obróbki drewna, co - w połączeniu z wrażliwością estetyczną i profesjonalizmem mistrzów włoskiego rzemiosła - tworzy perfekcyjną równowagę.

Dostawy trumien są wykonywane środkami transportu przedstawicieli Lorandi, a wyroby są dopasowane do indywidualnych potrzeb firm. Lorandi oferuje u nas 70 modeli trumien i urn, a każdy z produktów może być „personalizowany” zarówno pod względem kolorystycznym (jasny, ciemny, połysk, mat), jak i materiałowym (modrzew, jodła, dąb, jesion, mahoń, orzech, ebiara, oliwka afrykańska).

Reprezentujący w Polsce przedsiębiorstwo Lorandi s.p.a., pan Dawid Ceresini, urodził się w Bielsku-Białej, z matki Polki i ojca Włocha. Przez kilkanaście lat mieszkał i uczył się we Włoszech. Dwa lata temu powrócił do Bielska-Białej, gdzie - na mocy porozumienia z właścicielami firm Lorandi i Biemme - prowadzi przedstawicielstwo tych znanych włoskich przedsiębiorstw.

Wyłączny przedstawiciel w Polsce:

DAWID CERESINI
Kom. 608 013 631
e-mail lorandi@wp.pl

DLA WYMAGAJĄCYCH FIRM POGRZEBOWYCH

**SZCZEGÓLNIIE ATRAKCYJNA OFERTA CENOWA
WŁOSKIEJ STOLARNI RODZINNEJ Z LOMBARDII
DLA POLSKICH ODBIORCÓW**

**WYŁĄCZNY PRZEDSTAWICIEL
W POLSCE:
DAWID CERESINI
TEL. 608 013 631
E-MAIL: [LORANDI@WP.PL](mailto:lorandi@wp.pl)**

BIEMME
specialcars

BIEMME SPECIAL CARS s.r.l., Via G. Di Vittorio, 5 z. a., 35045 Ospedaletto Euganeo (PD), Italia
www.biemmecars.it biemmecars@wp.pl kom. 608 013 631

Klasyczna linia - wysoka jakość za korzystną cenę (także w leasingu)

Biemme Special Cars z Padwy jest firmą powstałą dzięki pomysłowości przedsiębiorcy funkcjonującego od lat w branży pogrzebowej, który - w czasie zastoju i braku innowacji w produkcji samochodów funeralnych - zaproponował nową linię karawanów, ze świeżymi rozwiązaniami estetycznymi i technicznymi. Fabrykę założono w 1991 roku, jako pierwszą w historii wytwórnię pojazdów funeralnych współpracującą ściśle z profesjonalnymi projektantami samochodów.

W efekcie połączenia doświadczeń uzyskanych w branży pogrzebowej z profesjonalną wiedzą designerów (projektantów i fachowców szefa zakładu blacharskiego - powstała w 1995 roku pierwsza linia karawanów o miękkiej, delikatnej linii, bez typowych dla samochodów pogrzebowych ostrych kantów i krawędzi. Kilka lat później, po prezentacji mercedesa W211 - po długiej i starannej fazie projektowania - powstała linia **Solaris**, wyznaczająca nową jakość w sektorze włoskich karawanów.

Poza adaptacjami na bazie Mercedes Benz - firma Biemme Special Cars pracuje także z innymi prestiżowymi markami, m.in. z Rolls Roycem, Cadillakiem, Bentleyem, osiągając wyjątkową jakość i niezawodność swych produktów. Biemme zdobyła, jako pierwsza firma we Włoszech, pełną homologację dla karawanu Mercedes Benz W211. A dziś posiada homologację dla wszystkich swoich modeli samochodów i jest oficjalnie uznana przez włoskie ministerstwo transportu jako konstruktor karawanów. Aby uzyskać tego rodzaju zaświadczenia, Biemme Special Cars poddało m.in. swoje samochody pogrzebowe wszystkim próbom zderzeniowym "crash-test" dla uwiarygodnienia ich pełnego bezpieczeństwa.

W Polsce przedsiębiorstwo Biemme Special Cars reprezentuje pan Dawid Ceresini, prowadzący u nas także interesy włoskiej spółki Lorandi z Brescii.

Okazja - używany Solaris Corto Argento

(211 E 102) Mercedes Benz E 220 CDI, nowa seria W 211 SOLARIS CORTO ARGENTO, 2007 r.,
35 tys. km. Automatyczna skrzynia biegów. Klima, nawigacja satelitarna.
Auto na gwarancji Mercedes-Benz.

Wyłączny przedstawiciel w Polsce:
DAWID CERESINI, kom. 608 013 631, e-mail: biemmecars@wp.pl

BIEMME
specialcars

ITALIA, Ospedaletto Euganeo, Padova

www.biemmecars.it

Solaris

Quattro Porte

Czterodrzwiowy SOLARIS
- nowa epoka
w konstrukcji karawanów

Wyłączny przedstawiciel w Polsce:

DAWID CERESINI

kom. 608 013 631

e-mail: biemmecars@wp.pl

BIEMME specialcars

ITALIA, Ospedaletto Euganeo, Padova

www.biemmecars.it

Wyłączny przedstawiciel w Polsce:

DAWID CERESINI

kom. 608 013 631

e-mail: biemmecars@wp.pl

(210 c 93) Mercedes Benz E 270 CDI seria W 210, przeróbka Pilato, 2000 r., 59 tys. km.
Automatycznie wysuwana podłoga, otwieranie drzwi na pilota, radiomikrofon.
Czarny metalik, automatyczna skrzynia biegów.

(210 c 95) Mercedes Benz E 250 D seria W 210, 1996 r., 66 tys. km.
Srebrny metalik, automatyczna skrzynia biegów.

(210 c 108) Mercedes Benz E 250 TD, seria W 210, przeróbka Continelli, model Gran Luce, 1999 r.
Srebrny metalik, wnętrze w stali nierdzewnej z wstawkami drewnianymi.
Elektryczny podnośnik i wysuwanie trumny. Klimatyzacja, skrzynia manualna.

(210 c 109) Mercedes Benz E 270 CDI, seria W 210, przeróbka Continelli, 2000 r.
Srebrny metalik, wnętrze w stali nierdzewnej z wstawkami drewnianymi.
Elektryczny podnośnik i wysuwanie trumny. Klimatyzacja, automatyczna skrzynia biegów.

Pozostałe samochody używane - www.biemmecars.it

W następnym numerze
kolejne modele karawanów
nowych i używanych
firmy Biemme

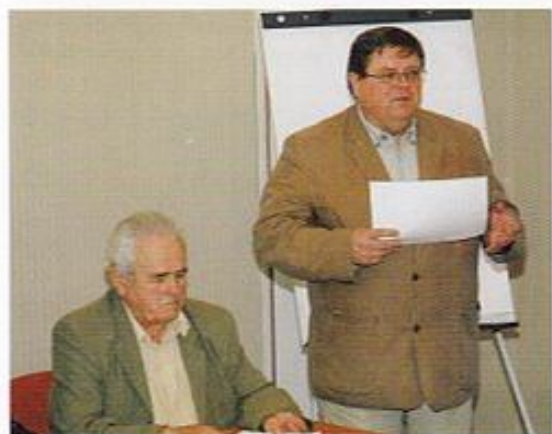
Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia Funeralnego

Dokończenie ze str. 5

ner w Wągrowcu. Postanowiono, że - w celu nadania reprezentatywności tej inicjatywie - władze Stowarzyszenia zwrócą się do Polskiej Izby Przedsiębiorców Branży Pogrzebowej z propozycją powołania wspólnej kapituły, wyposażonej w prawo certyfikowania polskich produktów funeralnych. Chodzi o możliwość znakowania trumien pieczęciami obu organizacji pogrzebowych i logiem FIAT-IFTA (którego używa Sto-

Wieloletni członkowie stowarzyszenia pogrzebowego, od prawej: Zofia Kluszycka (Wrocław), Adam Sokołowski (Białystok), Stanisław Janiak (Kalisz).

Największy w Polsce producent trumien kremacyjnych, Zbigniew Lindner z Wągrowca, przekazuje, że wprowadzenie ogólnobranżowego certyfikatu jest konieczne.

warzyszenie Funeralne). A także o wydawanie zaświadczenia o legalnym pochodzeniu surowca, z którego powstał produkt, potwierdzającego jednocześnie wysokie norm jakościowe produktu, jego przydatność do pochówku i nieszkodliwość dla środowiska. Certyfikacja miałaby uporządkować rynek producentów i produktów, ułatwić ich ocenę i klasyfikację, przyczynić się do eliminowania z rynku produktów złych jakościowo i wytwarzanych z drewna niewiadomego pochodzenia. Przedsiębiorca z Łodzi, pełnomocnik Firmy „H. Skrzydłowska”, **Witold R. Skrzydłowski** zaproponował, by certyfikacją objąć również innych producentów funeraliów oraz zakłady pogrzebowe, co nada spójności całemu przedsięwzięciu. Zebrani przychylnie odnieśli się do tej propozycji, niemniej postanowili, by najbliższej perspektywie porozumieć się w środowisku w sprawie certyfikowania trumien.

Wystąpienie Stowarzyszenia do władz Izby Pogrzebowej w sprawie certyfikowania trumien

Szanowny Panie Prezesie!

W imieniu Zarządu - działając na podstawie Uchwały nr 10/2008 Walnego Zgromadzenia Członków Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego/ Polskiego Stowarzyszenia Kremacyjnego, Administratorów Cmentarzy i Przedsiębiorców Pogrzebowych/, które obradowało 26 czerwca 2008 r. w Łodzi - zwracam się do Pana i Członków Rady Polskiej Izby Przedsiębiorców Branży Pogrzebowej z propozycją podjęcia rozmów nt. powołania wspólnej, międzyorganizacyjnej kapituły (kollegium) certyfikacyjnej, która oceniałaby i nadawała świadectwa jakości produkowanym przez polskich wytwórców akcesoriom pogrzebowym, przede wszystkim zaś trumnom.

Propozycja nasza jest efektem - skierowanych do nas (m.in. na ostatnim Walnym Zgromadzeniu Członków Stowarzyszenia) - postulatów polskich producentów funeraliów, którzy domagają się od naszej organizacji podjęcia działań na rzecz współdziałania usługodawców i wytwórców z naszej branży w celu uporządkowania rynku pogrzebowego i jego ochrony przed dostępem niskich jakościowo produktów zarówno z krajowej „szarej strefy”, jak i wyrobów zagranicznych, oferowanych przez silne kapitałowo korporacje.

Podzielając zasadność tych postulatów, widzimy pilną potrzebę przeprowadzenia z Państwem konsultacji w tej sprawie i omówienia wymogów dotyczących produkcji i zasad certyfikacji polskich artykułów pogrzebowych, zwłaszcza zaś trumien.

Sądzimy, że tylko nasza zgodna współpraca może przyczynić się do stworzenia polskim wytwórcom funeralnym, działającym legalistycznie, odpowiednich warunków do rozwoju i uczciwej konkurencji.

Prosimy o spotkanie w tej sprawie.

Z poważaniem **Tomasz Salski**
Prezes PSF/PSKACiPP
Warszawa, 12-07-2008

P.S. Do 14 sierpnia 2008 r. Polskie Stowarzyszenie Funeralne nie otrzymało na ten list odpowiedzi z Polskiej Izby Przedsiębiorców Branży Pogrzebowej.

LICZĄ SIĘ PIERWSZORZĘDNE TRUMNY DRUGORZĘDNE

Rozmowa z ROMANEM KUBINKĄ z Rawicza (Wielkopolskie), współwłaścicielem P.P.U.H. „KUBINKA”, jednym z największych polskich producentów i eksporterów trumien

Nasi stolarze uskarżają się na brak surowca, a u Pana na placu góry tarcicy, jakby nie było kryzysu na rynku drewna. Ma Pan jakieś specjalne układy z tartakami?

Kryzys pogłębił się z chwilą wprowadzenia internetowych przetargów na surowiec, co sztucznie ograniczyło podaż i wywołał panikę w branży. Teraz sytuacja się normalizuje, ale jeśli Lasy Państwowe - główny dostawca drewna - nie zmienią polityki, to polskie tartacznictwo upadnie. Tarcica jest droga, więc zalewa nas drewno z Czech i Niemiec. Ja takich zapasów tarcicy nie miałem jeszcze nigdy, bo nasze tartaki duszą się od nadmiaru drewna i na gwałt szukają odbiorców.

To po co Pan tyle tych dech gromadzi, skoro z dostaniem tarcicy nie ma już problemów?

Po trochu, żeby podtrzymać kontakty ze starymi dostawcami, po trochu z przezorności, bo nie wiadomo, co przyniesie przyszłość. Ale też na bieżący przerób, bo od listopada 2007 roku zwiększyłem produkcję trumien o 100%.

Ale te sztapple z tarcicą są takie różne. Jedne uporządkowane, poprzekładane, jak na wystawę, inne - z deskami rzuconymi byle jak, o różnej długości i grubości. To do produkcji się je tak rozsypuje?

Nie, te uporządkowane to są z Czech, a te byle jakie z Polski. Przyjeżdża nasz tir z zamówionym surowcem i przeważnie nie mam jak go zmierzyć. Teoretycznie powinno być tego 30 m³, ale tarcica jest przywieziona luzem i ma różne wymiary, więc muszę wierzyć, że dostałem tyle, ile zamówiłem. Ten bałagan, który Pan ogląda, to właśnie ostatnia polska dostawa. A obok - tarcica z Czech, równiutka, poukładana, powiązana taśmami. I o 50 złotych tańsza na 1 m³ od naszej. I jak tu wspierać nasze tartaki, jeśli same pozbawiają się szans? Biorę od nich, jak mówiłem - przez lojalność, ale serce mi się kraje, gdy widzę jak na własne życzenie tracą rynek.

Filtry wchłaniają trociny i zapyłone powietrze z hali.

Ma Pan nowoczesny zakład, więc pewnie jakoś Pan obrabi tę niewymiarną polską tarcicę. Myślę jednak o małych polskich stolarniach, jak sobie radzą? Nie mają odpowiednich maszyn, by należycie zwymiarować deski, zamawiają mało, więc nie są partnerami dla dostawców drewna, z Czech nie sprowadzą. Wygląda na to, że biorą, co im dają. Chyba, że kombinują inaczej. Jak?

Tarcica polska (z lewej) i czeska. Różnica widoczna gołym okiem.

Nie chcę tu snuć przypuszczeń, bo mogę się zagalopować. Ale zastanawiają mnie niskie ceny trumien z niektórych naszych małych stolarni. To nie są ceny kalkulowane na miarę kosztów legalistycznie prowadzonego przedsiębiorstwa.

Wszystko, co tu widać w sztapplech, Pan przerabia?

Nie wszystko, sporo suszę na zamówienie, bo mam nowoczesną, wysoko wydajną suszarnię. Jednocześnie, w ciągu 4, 5 dni suszę 150 m³ tarcicy, mniej więcej 5 tirów.

To dobry interes?

Dla takich stolarni jak moja, teraz najlepszy.

Lepszy od trumien?

Ja sprzedaję prawie całą produkcję do Niemiec, więc na trumnach wychodzę też nie najgorzej.

Całą produkcję w jakiej ilości?

Wytwarzam miesięcznie ok. 4200 trumien, głównie z sosny. Niemniej, jak każdy polski stolarz, wytwarzam też trumny z dębu.

To zarabia Pan krocie?

Nie, bo rynek w Niemczech się zmienił. Zmieniło się zasadniczo podejście Niemców do kosztów i samej ceremonii pogrzebu. Po-

grzeby organizują w zasadzie skromne, wydają na nie mniej, niż dawniej, zwłaszcza że nie ma już u nich państwowego zasiłku pogrzebowego i że bardzo rozwinęła się kremacja. Tak więc sprzedają tam trumny tanie i średniej jakości, w dużych seriach, świetnie wykonane. Dostają po ok. 60 euro za sztukę, zarobku na egzemplarzu mam więc niewiele. Niemcy biorą też u mnie trumny wyższej klasy, od 80 do 130 euro za sztukę, ale nie są to niestety duże zamówienia.

Jak to odnosić do Pańskich kosztów?

Zatrudniam 120 osób, więc może pan sobie obliczyć, jakie mam koszty pracy, ile mnie kosztują podatki, energia, transport i tak dalej. Ogranicza mnie też niski kurs euro i drogi surowiec. Niedawno złapałem jako taką finansową równowagę, bo tworząc to, co mam, przeszedłem koszmar. Pierwszą partię trumien Niemcy odbierali zimą, kiedy pierwszą partię towaru produkowaliśmy w ledwie zadaszonej wiacie. Kręcili głowami, ale do trumien nie mieli zastrzeżeń. Ale dziś moi ludzie pracują już i odpoczywają w komfortowych warunkach, jakich nie powstydziliby się największe europejskie stolarnie.

Jak duża jest grupa naszych eksporterów trumien do Niemiec i kto się w niej liczy? Pytam, bo wielu naszych stolarzy przyznaje się do dużej produkcji na tamten rynek, ale - jak myślę - część z nich robi sobie tylko w ten sposób reklamę, bo tak naprawdę wysłała na Zachód mało...

Taniach trumien kremacyjnych i socjalnych eksportuje najwięcej Lindner z Wągrowca, około 10 tys. miesięcznie. Na drugim miejscu jestem ja. Duży eksport w tej kategorii trumien ma też „Kofis” ze Słupska. Osobna grupa, to producenci i eksporterzy trumien wysokiej klasy: „Stoltur” z Turka i „Walotek” z Dąbrowy Górniczej. Grupa liczących dostawców to ok. 10 firm.

Macie wszyscy maszyny i urządzenia tak nowoczesne, że w zasadzie jesteście w stanie wyprodukować trumnę każdej klasy, którą wzięliby każdy polski zakład pogrzebowy. Tymczasem odpuszczacie sobie nasz rynek, na którym coraz więcej trumien sprzedają Włosi, i trzymacie się Niemiec. Dlaczego tak się dzieje?

Włosi nie są dla nas zagrożeniem, choć prawdą jest, że nie dorównujemy im w produkcji trumien wysokiej jakości. Tu zawsze oni będą lepsi, bo mają wielu znakomitych, utalentowanych rzemieślników, wykorzystujących doświadczenia pokoleń. Są też lepiej wy-

Front przedsiębiorstwa - Masłowo k. Rawicza.

posażeni w maszyny i surowiec. Te ich trumny to są w zasadzie wysokiej klasy meble i nie możemy się w tej dziedzinie na razie z nimi ścigać. Naprawdę jednak zagrażają nam rodzimi pokątni producenci, psujący rynek fatalnie wykonanymi trumnami z surowca marnej jakości i niewiadomego pochodzenia. Z nimi trudno jest konkurować, bo wielu z nich prowadzi własne firmy pogrzebowe i „kupuje” u siebie.

To jak temu zaradzić?

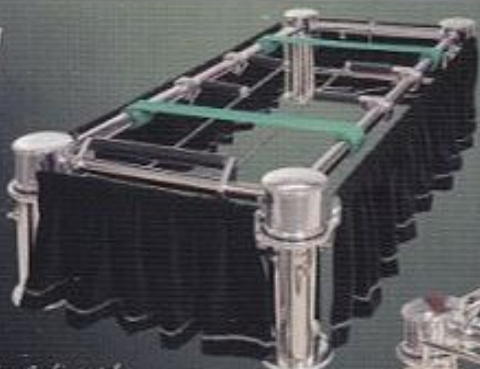
Gdyby powstały 3, 4 duże hurtownie przy naszych największych miastach, to taka pokątna, byle jaka produkcja przestałaby się opłacać. Mając blisko do hurtowni, większość przedsiębiorców pogrzebowych wolałby kupować legalny, tani towar dobrej jakości. Trumny niedrogie, ale wykonane pierwszorzędnie, takie jakie dominują już w całej Europie.

Na ostatnich zjazdach organizacji branżowych: Stowarzyszenia Funeralnego i Izby Pogrzebowej, był Pan jednym z producentów domagających się wspólnego certyfikowania polskich trumien przez te organizacje. Czy sądzi Pan, że „najmocniejszy” nawet certyfikat, nie mający sankcji prawnej, usunie patologie w branży trumiennej?

Na pewno nie usunie, ale zmniejszy ich skalę, bo zobowiąże moralnie część liczących się przedsiębiorców pogrzebowych do odpowiedzialności za to, co się dzieje na rynku. Zrobimy ten krok, bo tylko wówczas będziemy mogli zrobić następne!

☐☐ Roman Kubinka ma 60 lat, jest z wykształcenia budowlanym. Żonaty, dwie córki. Oprócz stolarni, położonej w Masłowie k. Rawicza, prowadzi też dwie stacje paliw. Wartość firmy stolarskiej szacowana jest na 10 mln zł.

JFS

JUNKIN FUNERAL SUPPLIES

WINDY POGRZEBOWE

Winda pogrzebowa firmy Junkin została wykonana z materiału o wysokiej jakości i zaprojektowana tak, aby zapewnić bezawaryjną i długotrwałą pracę. Nie posiada śrubów, akrydatorów itp. Bezawaryjne działanie zapewnione jest dzięki zastosowaniu mechanicznie odciążających oraz przekładni. Przy wadze 39 kg (wersja podstawowa) winda pogrzebowa model Master jest najbardziej optymalnym produktem dostępnym na światowym rynku. Model Master jest dostępny w dwóch wersjach, chromowanej oraz polerowanej stal nierdzewnej. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologicznych rozwiązań wymiary windy po złożeniu wynoszą tylko 171,5 cm x 66 cm.

JFS
Wyłączny Dystrybutor
UL. SOBÓCZEWSKA 129
05-822 MILANÓWEK
TEL. +48 (22) 667 71 63
FAX +48 (22) 724 7260

WWW.JUNKINSAPETY.COM.PL

WWW.JUNKINSAPETY.COM.PL

STARFIGHTER

*Chcesz mieć takie same samochody,
które kupiły karawany Pilato w leasingu?
Skontaktuj się z nami!*

Pilato 45

Massimiliano Ronzat (kontakt po polsku):
kom. 0-695 624 233 lub 0-510 148 799

Pilatooccasioni

Nareszcie możesz mieć to, co zechcesz!

Przedstawiciel PILATO w Polsce
(Karawany nowe i używane):

Massimiliano Ronzati,
kontakt po polsku:
Kom. 0-695 624 233 lub 0-510 148 799

€ 20.000,00

€ 25.000,00

€ 30.000,00

Oprogramowanie dla każdej firmy administrującej cmentarzem

ambsoftware
 agencja interaktywna

Coraz większym zainteresowaniem cieszy się wśród zarządców i administratorów cmentarzy oprogramowanie nekropolii komunalnych w Zielonej Górze, zaprojektowane i wykonane przez spółkę Amb Software Agencja Interaktywna. Jest proste, funkcjonalne, napisane w językach najnowszych wersji (php, java, perl, html). Amb Software istnieje od 2000 r. i dzięki wysokiej klasy i sprawdzonym na zachodnich rynkach - programistom zapełniło swoje portfolio prominentnymi klientami. Są wśród nich duże firmy produkcyjne, biura podróży, salony spa, urzędowe publikatory BIP, a nawet zielonogórska palmiarnia. Nieskromnie dodać trzeba, że strona Targów Funeralnych Memento (memento.targi.pl) też wyszła spod ręki specjalistów z lubuskiej Agencji Interaktywnej.

Według informacji Ewy Miszewicz (na zdjęciu), dyrektora handlowego Amb Software, oprogramowanie oferowane przez jej przedsiębiorstwo jest elastyczne, dopasowane do cmentarzy różnej wielkości, a także potrzeb zarządców „wielocmentarnych”. Rozwiązanie może być połączone z firmami księgowymi, można też dzięki niemu współpracować z poszczególnymi zakładami i bez potrzeby przepisywania bazy.

Istotną zaletą oprogramowania jest połączenie go z serwisem internetowym - mówi E. Miszewicz. - Umożliwia to szybkie wyszukiwanie grobów, poruszanie się po „wirtualnym cmentarzu”, zlecenie rozmaitych usług o charakterze funeralnym, łącznie z zamówieniem pielęgnacji grobu i zapaleniem „wirtualnej świeczki” na „wirtualnym cmentarzu”. Do programu można importować dane, oczywiście pod warunkiem sporządzania aplikacji, umożliwiającej ich przeniesienie.

Programiści Amb Software zapewniają opiekę nad każdym programem i opiekę nad każdym systemem oraz kontrolę serwisu. Oferują też udostępnienie własnego serwera, co w przypadku nawiązania współpracy ułatwia opiekę i szybkie usuwanie błędów.

▣ amb software Sp. z o. o., 65-223 Zielona Góra, ul. Piękna 22, tel. 0-68 453 70 40, www.ambsoft.pl

Kosmetyka pośmiertna

GRZECH AROGANCJI I ZANIEDBANIA

Żadnej reakcji nie doczekała się dotychczas Maria Kordek z Warszawy na swoje skargi dotyczące braku profesjonalizmu i chamstwa właściciela Zakładu Pogrzebowego „Raszyn” w podstołecznym Raszynie. Zakład ten - należący do pana Włodzimierza Więcha - organizował 1 grudnia 2007 r. na cmentarzu w Nadarzynie pogrzeb jej brata, Czesława Puchniaka, i - jak twierdzi pani Maria - fatalnie wywiązał się z powierzonego mu zadania.

„Obraz jaki mam wciąż w pamięci jest tak przygnębiający, że wciąż nie mogę się od niego uwolnić - wyjaśnia M. Kordek, nota bene księgowa w jednej z warszawskich firm pogrzebowych. - Pochówek brata, zmarłego w Ruścu k/ Nadarzyna, organizowała jego żona, a moja szwagierka - i wybrała miejscową firmę. Kiedy żegnałam się z bratem w kościelnej kaplicy w Raszynie, stan zmarłego przeraził nawet mnie, osobę w końcu jakoś przywykłą do kontaktu ze zmarłymi. Firma zupełnie nie przygotowała nieboszczyka do pochówku. Brat miał szeroko otwarte usta, otwarte oczy, nieulożone włosy, był niechlujnie ubrany. Kiedy interweniowałam u właściciela firmy, ten odrzekł, że „nic nie da się zrobić”, mimo że nakłaniałam go, żeby jednak spróbował. Zaniechał prób, dowiedziawszy się, że pracuję w przedsiębiorstwie pogrzebowym i stwierdził, że chce mu „zrobić koło pióra”.

Od pogrzebu brata Czesława minęło 9 miesięcy, więc pani Maria nie liczy już na żadne zadośćuczynienie. Nie zareagowały na jej skargi obie organizacje pogrzebowe, Federacja Konsumentów, ksiądz proboszcz Parafii św. Klemensa Papieża i Męczennika w Nadarzynie, w końcu sam pan Więch, właściciel firmy „Raszyn”. Bo czego oczekiwała Maria Kordek np. od pana Więcha? - W żadnym wypadku pieniędzy - mówi. - Po prostu odruchu sumienia w obliczu swej niesolidności i telefonu ze zwykłym „przepraszam”, może z informacją o złożeniu wiązanki na grobie mojego brata czy zamówieniu mszy w intencji zmarłego. Tak chyba postępują przyzwoici przedsiębiorcy?

INTERCAR SERVICE - POLSKA
56-100 Wołów
ul. Ludowa 47
woj. Dolnośląskie
www.intercarservice.it
e-mail: intercarservice@wp.pl
usafi@intercar-service.it
tel. 0048-71.389.28.93
fax 0048-71.389.31.18
tel.kom. 605.557.992

M 380 S

NOWA EKSPOZYCJA UŻYWANYCH (I NOWYCH) KARAWANÓW POGRZEBOWYCH W POLSCE

**NASZA FIRMA ZAPEWNIĄ RÓWNIŻ LIZINGOWANIE
I KREDYTOWANIE PROPONOWANYCH PRZEZ NAS POJAZDÓW**

 # 7113
Mercedes-Benz W210
E250D
Rok: 1998

 # 7919
Mercedes-Benz W210
E290TD
Rok: 2000

 # 7957
Mercedes-Benz W210
E250D
Rok: 1998

 # 8025
Mercedes-Benz W210
E270CDI
Rok: 2001

 # 8108
Mercedes-Benz W210
E270CDI
Rok: 2002

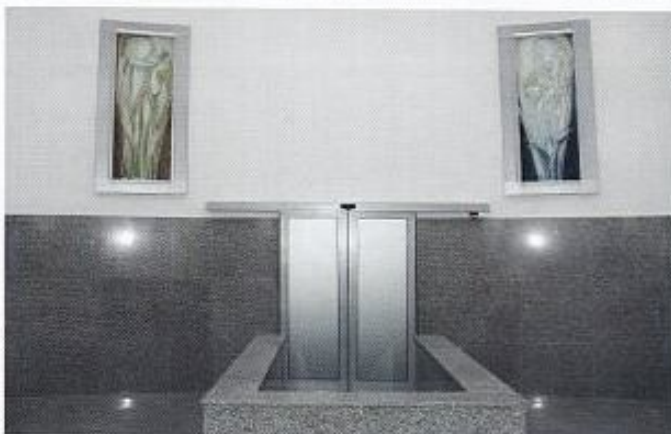
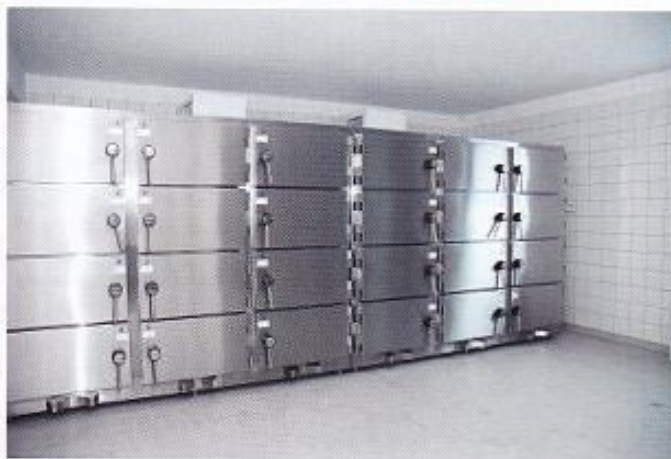

 # 8771
Mercedes-Benz W210
E250D
Rok: 1997

Fotoreportaż z Zielonej Góry

NAJNOWOCZEŚNIEJSZY DOM PRZEDPOGRZEBOWY W POLSCE

Dom przedpogrzebowy w Zielonej Górze na nowym cmentarzu komunalnym przy ul. Wrocławskiej był architektonicznym i technicznym wydarzeniem już na etapie projektowania i budowy. Realizacja potwierdziła tylko śmiałość architektonicznej wizji, jej urodę, zaawansowanie techniczne i technologiczne obiektu. Na miarę funerarium wybudowano też cmentarz na 50 tys. miejsc o powierzchni ok. 20 ha. Jego przyszły teren niwelowano, likwidując różnice wzniesień sięgające 20 m. Posiada on infrastrukturę i sprzęt niezbędne do organizacji pogrzebów na najwyższym europejskim poziomie. Oprócz kwater z tradycyjnymi grobami, znajdują się na nim kwatery mogił umowych, a niebawem powstaną kolumbaria i Pole Pamięci. I cmentarz, i dom przedpogrzebowy zbudowano w niecałe dwa lata, rów-

niez dzięki talentom menedżerskim do niedawna prezesa Miejskiego Zakładu Pogrzebowego sp. z o. o. w Zielonej Górze, Mirosława Gruszeckiego, obecnie dyrektora i członka Zarządu spółki Zielonogórskie Zakłady Usług Miejskich. Pierwsze pogrzeby odbędą się na nowej zielonogórskiej nekropolii jeszcze w 2008 roku.

Powierzchnia nowego zielonogórskiego funerarium liczy 1080 m². Oprócz głównej sali ceremonialnej, znajdują się w nim 2 sale pożegnań. Jedną z nich usytuowano przy przyszłym krematorium, w którym zaplanowano miejsca pod 2 piece. Obiekt ma chłodnie komorowe na 34 ciała i mroźnię, w której złożyć można zwłoki 9 zmarłych. O kompleksowości i jakości wyposażenia świadczy sala sekcyjna, z obrotową kamerą do rejestrowania (i nagrywa-

nia na nośniki) autopsji wykonywanych dla potrzeb prokuratury czy sądu.

Nowocześnie i funkcjonalnie wyposażony jest także nieodległy od funerarium budynek administracyjno - gospodarczy, z biurami, garażami, kwiaciarniami.

Dyrektor Mirosław Gruszecki zapewnia, że równie nowoczesne, jak dom przedpogrzebowy czy cmentarz - jest oprogramowanie do ich obsługi, zaprojektowane przez AMBSOFTWARE Agencję Interaktywną sp. z o. o. Umożliwia ono nie tylko kompleksowe prowadzenie dokumentacji pogrzebowej (łącznie z ewidencjonowaniem ławek i drzew w sąsiedztwie grobów oraz filtrowaniem danych), ale również zlecenie przez internet opieki nad

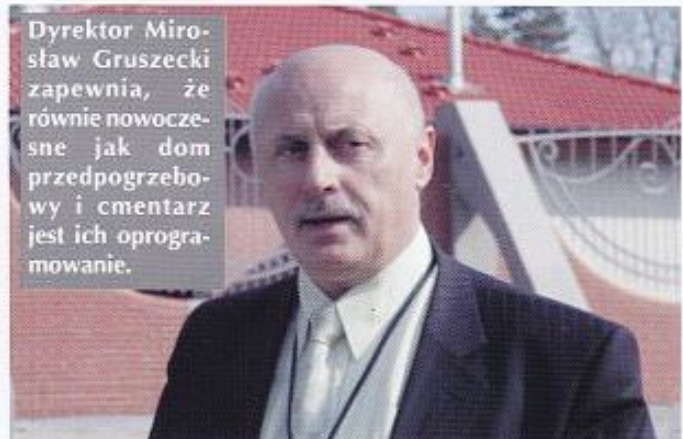
grobami (do wyboru 12 różnorodnych pakietów zamówień). Elementem rozwiązania jest wirtualny cmentarz, na którym można zapalić wirtualną świeczkę, wysyłając zlecenie sms-em.

Zarządca zielonogórskich cmentarzy komunalnych posiada w swej strukturze również - najstarszy w mieście - zakład pogrzebowy. Jego centrala mieści się w zabytkowej śródmiejskiej kamienicy, gdzie znajduje się również wystawa trumien i akcesoriów. Zakład wykonuje znaczną ilość ceremonii ostatniego pożegnania organizowanych w stolicy woj. lubuskiego.

ambsoftware
agencja interaktywna

„Przedpiecownia” przyszłego krematorium.

Dyrektor Mirosław Gruszecki zapewnia, że równie nowoczesne jak dom przedpogrzebowy i cmentarz jest ich oprogramowanie.

Rekomendowane adresy:

www.mzp.pl
www.ambsoft.pl

Tekst: Marek Adler
Foto: Krzysztof Wolick

Największy wybór amerykańskich karawanów w Europie.

marc van ravensteijn®
THE BEST OF AMERICAN TRAVEL

**PORÓWNAJ
CENY**

Cadillac Superior

Chrysler 300C
Krystal-Coach

Firma Marc van Ravensteijn Hearse & Limo Company posiada najnowsze modele samochodów bazujące na takich markach jak Chrysler, Cadillac i Lincoln. Jesteśmy oficjalnym importersm samochodów typu S&S, Superior, Eureka i Krystal-Coach w Europie.

- Światowy dostawca karawanów i części zamiennych do samochodów z USA.
- Możliwość dostawy zamówionego samochodu bezpośrednio pod podany adres.
- W przypadku jeżeli przyjedziecie Państwo obejrzyć naszą ofertę, oferujemy pomoc przy rezerwacji hotelu oraz transport z lotniska do hotelu oraz z hotelu na lotnisko.
- Największy wybór używanych autokarawanów.

Przedstawiciel w Polsce Bartłomiej Kupisek, kom. 506155499 e-mail: biuro@bongo.com.pl
Driek van Erpstraat 39 • 5341 AK • Oss Netherlands • Tel. +31 (0)412 63 11 36 • Fax +31 (0)412 69 07 11 • info@hearses.eu

SUPERIOR

CHRYSLER

WWW.HEARSES.EU

PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWO - WYKONAWCZE

REZON

Inż. **ANDRZEJ DURSKI**

85 - 236 BYDGOSZCZ ul. Grunwaldzka 32
tel./fax. (052) 322-78-04, kom. 0601-691-655
email: durski@rezon.bydgoszcz.pl

PRZEDSTAWIAMY AKTUALNE REALIZACJE DOSTAW WYPOSAŻENIA DLA DOMÓW PRZEDPOGRZEBOWYCH wrzesień - październik 2007

**NOWOCZ
SOLII
JAK**

INWESTOR :
Zakład Pogrzebowy
"GLORIA"
WROCLAW

Dwie komory
chłodnicze każda
na 10 ciał na tacach
łącznie na 20 ciał
wykonanie
standardowe

ZAPRASZAMY DÓ SKORZYSTANIA Z NASZYCH USŁUG

INWESTOR:

CENTRUM POGRZEBOWE
GRUPY "KARAWAN" - KRAKÓW

Zblokowany zespół komór chłodniczych

Obecnie największy i najnowocześniejszy układ komór chłodniczych
zrealizowany dla inwestora prywatnego.

Zblokowany układ przeznaczony jest do przechowywania łącznie
60 ciał

Wykonanie układu wg norm unijnych - wewnątrz wraz z wyposażeniem z materiałów
nierdzewnych kwasoodpornych

ESNOŚĆ
NOŚĆ
OŚĆ

INWESTOR :
Urząd Miasta i Gminy
STARY SĄCZ

Komora chłodnicza
na 2 ciała w trumnach
bocznego załadunku
wykonanie
standardowe
monoblok chłodniczy
sufitowy

ZAPRASZAMY DO SKORZYSTANIA Z NASZYCH USŁUG

F

WŁOSKI PRODUCENT TRUMIEN

F E R R A R I

spa

Parigi
(cena 1050,00 zł)

Parigi Cristo
(cena 1050,00 zł)

Parigi Madonna
(cena 1050,00 zł)

ADMINISTRACJA FIRMY

F E R R A R I

NA POLSKĘ

Ronzat Massimiliano

58-100 Świdnica, ul. Śląska 11, tel. 074/ 853 59 81, mobile 0695 624 233

PRZEDSTAWICIEL FIRMY NA POLSKĘ

Wyłączny dystrybutor w woj. łódzkim: Firma "H. SKRZYDLEWSKA"

10. Konwencja FIAT-IFTA w Barcelonie

CHIŃCZYK NOWYM PREZYDENTEM I GALA Z POLSKĄ FLAGĄ

Po raz drugi - w prawie 40-letniej historii Światowej Federacji Operatorów Pogrzebowych FIAT-IFTA - prezydentem tej największej międzynarodowej organizacji funeralnej został na dwuletnią kadencję (2008-2010) przedsiębiorca spoza Europy i jednocześnie przedstawiciel Dalekiego Wschodu. W latach 2000-2002 przewodniczył Federacji Japończyk, Jiro Yoshida. Tym razem prezydenturę objął Chińczyk, prezes Chińskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego, Chen Qun Lin. Powierzono mu ten urząd podczas 10. Konwencji FIAT-IFTA, która odbyła się 20 i 21 czerwca 2008 r. w Barcelonie (Hiszpania). Wiceprezydentami zostali: Irlandczyk, Niemiec i Kanadyjczyk. „Członka narodowego” z naszego kraju, którym jest Polskie Stowarzyszenie Funeralne/Polskie Stowarzyszenie Kremacyjne, Administratorów Cmentarzy i Przedsiębiorców Pogrzebowych (PSF/PSKACiPP) - reprezentował w zastępstwie Wojciecha Krawczyka - będącego członkiem Międzynarodowej Rady Dyrektorów FIAT-IFTA - Marek Cichewicz z warszawskiej firmy BONGO (członek indywidualny Światowej Federacji).

FIAT-IFTA liczy 60. „członków narodowych” (organizacji branżowych reprezentujących 60 krajów), a należy też do niej Europejska Federacja Usług Pogrzebowych (EFFS). Skupia 498 członków indywidualnych, prowadzących w swoich krajach firmy pogrzebowe. Sekretariat FIAT-IFTA mieści się w Holandii, w Hilversum. W Federacji jest 7. polskich przedsiębiorców. W Barcelonie było obecnych 200 osób z całego świata (największą grupę stanowili Chińczycy - blisko 40 osób), dla których zorganizowano rozmaite wizyty studyjne (m.in. zwiedzanie zakładu pogrzebowego i wystawy EXPO 2008 w Saragossie). Reprezentowanych było 30 organizacji narodowych. Niestety, oprócz mnie, niżej podpisanego - nie pojawił się na konwencji żaden z polskich przedsiębiorców.

Sprawozdanie z działalności w minionej kadencji złożył ustępujący prezydent **Josep Cornet** z Hiszpanii, za którego przewodnictwa przyjęto do FIAT-IFTA 55 członków. Najwięcej członków Federacji pochodzi z Europy (55%), następnie z obu Ameryk (22%), Azji i Australii (21%), Afryki i Bliskiego Wschodu (2%).

W trakcie konferencji przedstawiciele Czarnego Łądu zyskali akceptację zebranych dla utworzenia Afrykańskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego. Celem tej organizacji ma być szerzenie wiedzy na temat nowoczesnych technik i technologii funeralnych i ich wdrażanie, co ma zbliżyć firmy z Afryki do poziomu usług w krajach wysoko rozwiniętych. Przy tej okazji omawiano też kwestię wspierania przez FIAT IFTA organizacji UNESCO.

Wielkie zainteresowanie wzbudziła informacja na temat podyplomowych studiów pogrzebowych MBA (czyli Master Business Administration), które są odpowiednikiem studiów ekonomicznych przeznaczonych dla ludzi o wysokiej wiedzy praktycznej i teoretycznej. Pogrzebowy MBA będzie utworzony w Barcelonie. Wykłady - w językach angielskim, francuskim i hiszpańskim - rozpoczną się już od października 2008 r.

Na koniec zjazdu zorganizowano uroczysty bankiet, rozpoczęty przemarszem reprezentantów organizacji narodowych z flagami swych krajów. Gala odbywała się w malowniczym ogrodzie przy hotelu „Rey Juan Carlos”, a obserwowali ją i oklaskiwali prominentni przedstawiciele całego „świata pogrzebowego”. Zaszczyc niesienia polskiej flagi przypadł mnie.

Autor tekstu z polską flagą.

Nowy i ustępujący prezydent FIAT-IFTA. Z prawej - Chińczyk, Chen Qun Lin; z lewej - Hiszpan, Josep Cornet.

Wieloletni sekretarz Federacji, Holender Dirk van Vuure.

Piła: dom przedpogrzebowy

Dzięki wieloletnim staraniom Zofii de Mezer - Uciechowskiej, dyrektorki Zarządu Dróg i Zieleni i jednocześnie zarządcy Cmentarza Komunalnego w Piłie - powstanie wreszcie w tym mieście nowoczesny dom przedpogrzebowy. Obiekt wybudowany zostanie na cmentarzu przy ul. Motylewskiej, obok starej kaplicy, na terenie której - po jej rozbiórce - powstanie kolumbarium do pochówku urn z prochami i kwatery dla blisko 600 grobów urnowych. Inwestorem „Domu Przedpogrzebowego z kaplicą ekumeniczną” jest piłski Zarząd Dróg i Zieleni, a projekt funerialium powstał w Pracowni Architektonicznej Wojtasik, pod kierunkiem mgr inż. arch. Lecha Wojtasika.

Budynek - o konstrukcji mieszanej (żelbetowej, stalowej i murowanej tradycyjnej) - będzie miał dwie kondygnacje - piwnice i parter. Powierzchnia zabudowy wyniesie 490,50 m², powierzchnia całkowita - 1035,60 m², powierzchnia użytkowa - 881,15 m², kubatura - 4597 m³. Poziomy dom przedpogrzebowy będą skomunikowane również windami.

Według opisu dyrektor de Mezer - Uciechowskiej, piwnice będą pełnić „funkcje robocze”. Znajdą się w nich m.in. trzy chłodnie (po 3 komory każda), mroźnia na 3 ciała oraz „zapasowy magazyn zwłok dla 20 ciał wyposażony w

agregat chłodniczy i regały”. W sąsiedztwie mieścić się będzie pomieszczenie do przygotowywania zwłok do pochówku oraz prosektura (sekcje prokuratorskie, oględziny policyjne, zabiegi balsamacyjne). Pomieszczenia zaopatrzone zostaną w wózki podnośnikowe i oświetlenie bakteriofob

Urny

Wyposażenie firm pogrzebowych

“DEWI”

www.dewi.pl

tel.(086) 271 03 60 w godz.7 - 16; fax.(086) 271 03 92

email:dewi@dewi.pl

z kaplicą ekumeniczną

cze. Transport zwłok samochodami do chłodni i laboratorium sekcijnego odbywać się będzie przez specjalne wjazdy, chronione przed wzrokiem osób postronnych.

Na parterze zlokalizowana zostanie „kaplica ekumeniczna”, w której będzie mogło zebrać się 80 - 100 osób. Jej centralne miejsce zajmie stacjonarny katafalk w formie drewnianej obudowy zastępującej trumnę na wózku. „Stre-

fę uroczystą” uzupełni sala pożegnań dla 15 osób. Na tym samym poziomie urządzone będą biura, pomieszczenia socjalne, sanitariaty. Przed obiektem inwestor przewidział miejsce na wewnętrzne parkingi dla ok. 20 samochodów. W domu przedpogrzebowym zaplanowano też pomieszczenie przeznaczone w przyszłości na krematorium.

EKO-BEN SP. z O.O.

Zielonki, ul. Piaskowa 6 05-082 Stare Babice
tel. +48 22 752 92 68 mob. +48 698 509 491
info@eko-ben.com www.eko-ben.com

Ekologiczne trumny do kremacji

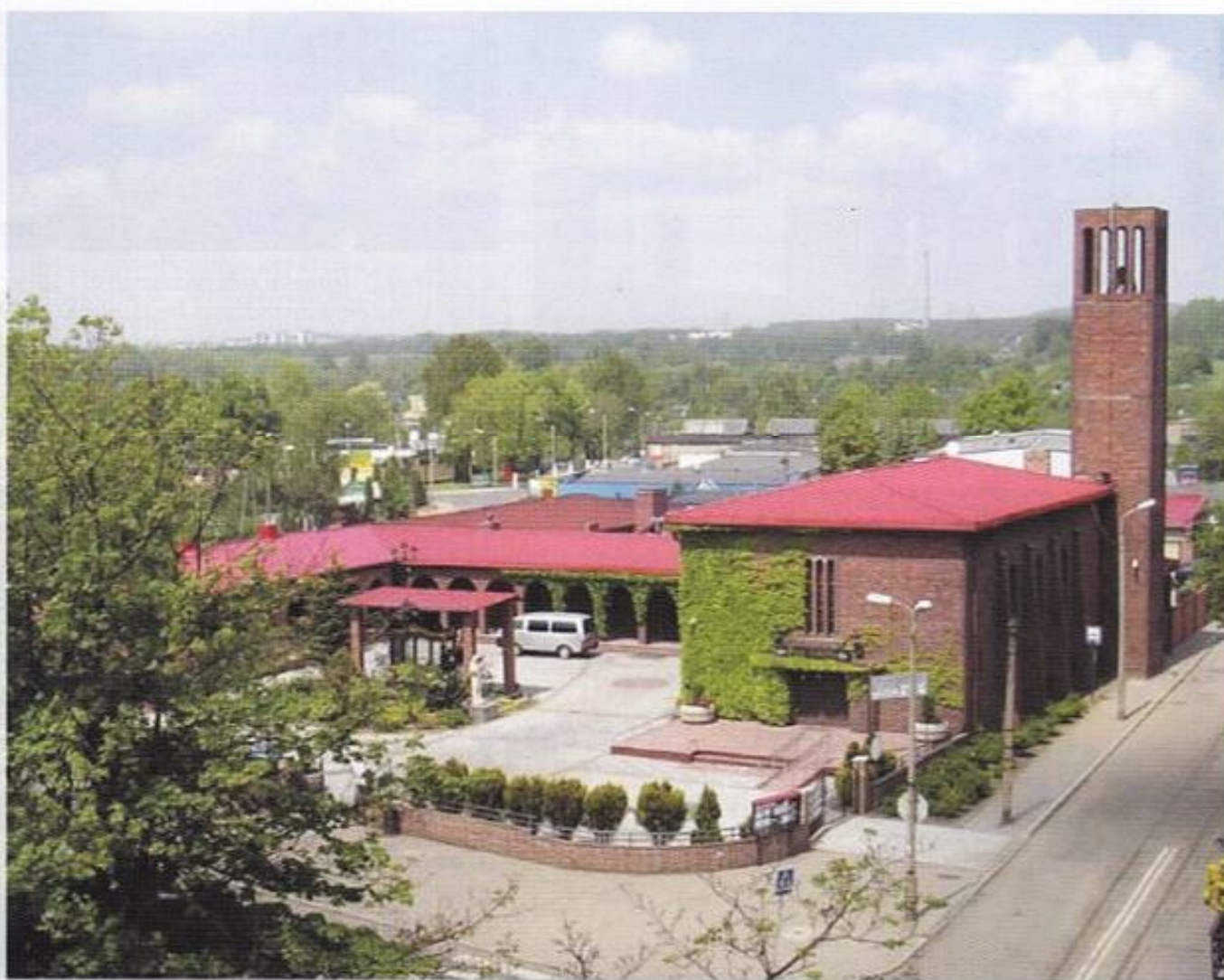

NAJLEPSZA OFERTA NA RYNKU !!!!

KREMATORIUM

Firma Walicki

Zlecenia przyjmujemy przez całą dobę
 41-902 BYTOM, ul. Piekarska 99
 tel. 032 281 42 18, 032 281 26 06 fax 032 281 95 17
 tel. 032 281 70 13, tel. 032 387 00 61
 www.funeralnetpol.pl e-mail walicki@ka.onet.pl

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE I CMENTARNE

międzynarodowe przewozy zmarłych
 sekcje zwłok na zlecenie osób prywatnych i firm ubezpieczeniowych

profesjonalizm • umiarkowane ceny • o każdej porze jesteśmy do dyspozycji

W Częstochowie i Głogowie

WŁOSKIE I AMERYKAŃSKIE PIECE DLA KREMATORIÓW W POLSCE

Tym razem Szwedzi i Czesi, tradycyjni dostawcy pieców kremacyjnych do Polski, nie przebili się ze swymi cenami. Ostatnich zakupów urządzeń kremacyjnych nasi właściciele i zarządcy spoielarni dokonali u nowych oferentów - Włochów i Amerykanów.

Od Włochów piec kupił **Cmentarz Komunalny w Częstochowie**. Dostawcą urządzenia jest - prezentujące się w 2006 r. na warszawskich targach pogrzebowych i reklamujące niedawno na łamach „Memento” - przedsiębiorstwo **GEM (Giust Environmental Machinery)** z Udine w północnej Italii. Urządzenie oznaczone jest symbolem **CRM 6** i można w nim spopielić 3500 zmarłych rocznie. Oferta włoska została wybrana podczas przetargu, w którym uczestniczyli także oferenci ze Czech i Szwecji, a przetargiem interesował się też sprzedawca z Islandii. Według informacji **Jarosława Wydmucha**, dyrektora częstochowskiego cmentarza, włoskie urządzenie zostało wybrane ze względu na najkorzystniejszą cenę i najdłuższy okres gwarancji dla pieców o tej wielkości, parametrach technicznych i wydajności. Włosi wybudują piec na miejscu u odbiorcy. Uruchomiony zostanie na przełomie listopada i grudnia 2008 r. Będzie to już drugi piec w Częstochowie, obok pracującego tam od kilku lat urządzenia ze Szwecji.

Niebawem kolejny piec z USA pojawi się w Polsce. Przypomnijmy, że z amerykańskich pieców korzystają krematoria spółki „Park Pamięci” w Rudzie Śląskiej i przedsiębiorstwa „Klepsydra” w Łodzi. Urządzenie z Atlantyku - identyczne jak w „Klepsydze” - pojawi się teraz w prywatnym domu pogrzebowym w **Głogowie** (Dolnośląskie). Inwestorem obiektu jest przedsiębiorca **Bruno Smykalla**, niezwiązany z branżą pogrzebową, zajmujący się m.in. wytwarzaniem i instalacją systemów wentylacyjnych i gazowniczych. Piec, który zostanie uruchomiony w Głogowie, nosi nazwę **Phoenix II-3** (paliwo gaz LPG), a wyprodukowała go firma **B&L Cremation Systems** z Florydy. W nim również można przeprowadzić 3,5 tys. kremacji rocznie. Według niepotwierdzonych informacji, zarządcą głogowskiej spoielarni i domu pogrzebowego ma zostać **Jerzy Jarosz**, znany dolnośląski przedsiębiorca pogrzebowy, prowadzący zakłady m.in. w Głogowie, Marcinowicach, Polkowicach.

LUBELSKI „STYKS” ODWOŁAŁ SIĘ OD ODMOWY WYDANIA ZGODY NA BUDOWĘ SPOPIELARNI NA MAJDANKU

Największe przedsiębiorstwo w Lublinie, prywatna spółka z o. o. „Styks”, odwołało się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji Urzędu Miasta Lublina, odmawiającej „Styksowi” „ustalenia warunków zabudowy” dla projektu budowy krematorium. Spoielarnia miała powstać w dzielnicy Majdanek, obok Domu Pogrzebowego „Styks”, na działce należącej do spółki, obok czynnego cmentarza komunalnego, ale też kilkaset metrów od granicy dawnego niemieckiego obozu zagłady na Majdanku, dziś obiektu muzealnego. Cały teren, na którym miała powstać spoielarnia, jest zajęty przez firmy zajmujące się biznesem funeralnym: wytwarza się tu i oferuje nagrobki, istnieją liczne kwaciarnie i filie kilku zakładów pogrzebowych. Spoielarnia miała być usytuowana za Domem Pogrzebowym „Styks”, najdalej od obozu zagłady spośród wszystkich placówek gospodarczych, w pobliżu dawnej drogi do Świdnika i Zamościa.

Mimo braku formalnych przeszkód prawnych, prezydent Lublina nie zgodził się na budowę spoielarni. Odmowę spowodowały liczne protesty osób prywatnych, krytyka mediów, środowisk żydowskich z USA i Izraela, stowarzyszenia b. więźniów obozu, Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Wskazywano, że Niemcy zgładzili w obozie 80 tys. więźniów, w większości Żydów, a ich zwłoki spalono w dwóch obozowych krematoriach, które zachowały się do dziś. Za negatywną decyzją prezydenta stały więc istotne - w jego rozumieniu - względy historyczne oraz istotne racje natury moralno - społecznej.

Niemniej lokalizacja spoielarni „Styksu” miała i ma dziś swych promotorów i zwolenników. Twierdzą oni, że nie można zakazać inwestycji w tym miejscu, ponieważ zaplanowana jest ona na terenie przeznaczonym od dawna pod inwestycje pogrzebowo - cmentarne („zaplecze usług komunalnych związanych z obsługą cmentarza”). Ponadto teren inwestycji w żadnym miejscu nie ociera się nawet o granice - także projektowane w przyszłości - obszaru i ochrony Pomnika Zagłady na Majdanku.

Obrońcy budowy krematorium „Styksu” podważają też decyzję prezydenta pod kątem racji społecznych: negatywne rozstrzygnięcie oparto na swobodnym uznaniu braku społecznej akceptacji przedsięwzięcia, które - w ocenie przedstawiciela Miasta - budzi „negatywne skojarzenia”. Wskazują przy tym na swego rodzaju „schizofrenię moralną”. Ten sam bowiem prezydent nie protestował i nie przywoływał „negatywnych skojarzeń”, kiedy w centrum Lublina, przy ul. Lipowej, Amerykanie wznosili ogromne centrum handlowo - rozrywkowe kilkanaście metrów od filii obozu na Majdanku dla więźniów żydowskich.

Sam „Styks”, przypominając o swym niekwestionowanym prawie do budowy spoielarni na wybranym, własnym terenie - wyjaśnia, że kremacja jest w Polsce usankcjonowaną przez prawo polskie i kanoniczne formą pogrzebu, coraz bardziej powszechną. Tym samym nie może być tak - ocenia „Styks” - że „organ orzekający” (czyli władze miasta) może podejmować swe decyzje z pominięciem prawa, swobodnie uznając, że to on wyraża interes społeczny zasługujący w większym stopniu na ochronę, niż interes strony (tj. „Styksu”) i słuszny prawnie interes obywateli.

rok. zał. 1991

Jerzy Furmańczyk

ul. Cmentarna 1a, 72-200 Nowogard

tel./fax (0-91) 392 17 67

tel. kom. 0-602 350 318

e-mail: jfnowogard@poczta.onet.pl

**PLUDRA®
FRANKFURT**

www.pludra.de

36,90 zł

37,90 zł

45,00 zł

Urny oraz artykuły funeralne dla firm pogrzebowych, zarządów cmentarzy, kaplic, domów pogrzebowych oraz krematoriów.

Wysoka jakość artykułów oraz przystępne ceny.

Ceny podane są cenami netto. Wszystkie artykuły spełniają normy unijne. Zainteresowanym przesyłamy katalogi.

OKAZJA

PRZEDSIĘBIEMSTWO PROJEKTOWO - WYKONAWCZE

REZON

Inż. ANDRZEJ DURSKI

tel./fax. (052) 322-78-04, 601-691-655

email: durski@rezon.bydgoszcz.pl

OKAZJA

KOMPLETNY ZESTAW DO OBSŁUGI ZWŁOK

ZAWIERAJĄCY:
ODRESTAUROWANĄ KOMORĘ NA 8 CIAŁ
HYDRAULICZNY WÓZEK DO ZAŁADUNKU
KOMPATYBILNY Z KOMORĄ
ORAZ WÓZEK TRANSPORTOWY Z POKRYWĄ

CAŁOŚĆ
W ATRAKCYJNEJ
CENIE

CAŁOŚĆ
W ATRAKCYJNEJ
CENIE

WÓZEK Z POKRYWĄ
DO TRANSPORTU
NA DUŻYCH KOŁACH

HYDRAULICZNY
WÓZEK DO
ZAŁADUNKU CIAŁ

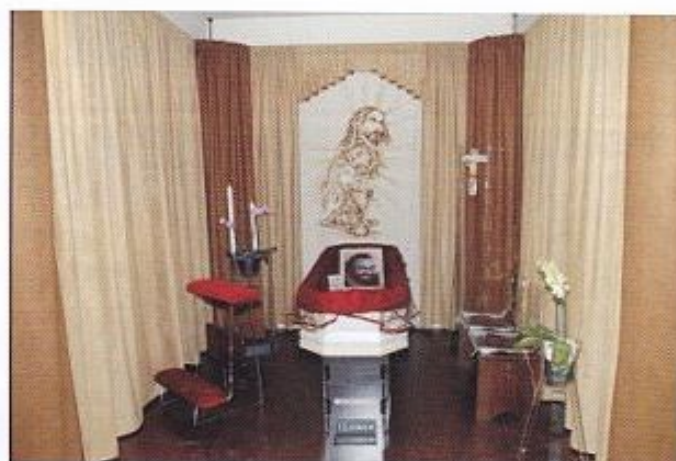
ZAPRASZAMY DO SKORZYSTANIA Z NASZYCH USŁUG

MIGAWKI Z TANEXPO W BOLONII

Ponad 200 stoisk wybudowano na największych w Europie targach pogrzebowych TANEXPO organizowanych w Bolonii (Włochy, 28-30 marca 2008 r.). Wystawa odbywała się w 3 halach, a powierzchnia ekspozycyjna zajęła 25 tys. m². Zgromadzone włoskie i zagraniczne funeralia obejrzało aż 16 tys. gości, związanych wyłącznie z branżą pogrzebową. Wśród wystawców na bolońskich targach

Stoisko Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego.

Wierna kopia trumny z wytwórni SCACF, w której pochowano słynnego tenora, Luciano Pavarottiego.

pojawiło się kilku producentów i usługodawców z Polski. Swoje osobne stoisko informacyjne miało też Polskie Stowarzyszenie Funeralne/Polskie Stowarzyszenie Kremacyjne, Administratorów Cmentarzy i Przedsiębiorców Pogrzebowych, reklamujące IV Targi Funeralne Memento'2008 w Warszawie. Stowarzyszenie dzieliło stoisko z wielkopolską firmą Tesson (producent urn ceramicznych) oraz przedsiębiorstwem BONGO (międzynarodowy transport zmarłych). Jego reprezentanci kolportowali również materiały reklamowe polskich producentów, m.in. Eko-Benu, wytwórcy trumien z kartonu i wikliny.

ZAPROSZONO NAS

Na uroczystość otwarcia krematorium

Pod koniec kwietnia 2008 r. zaproszono przedstawicieli naszej redakcji do Łodzi na uroczystość otwarcia prywatnego krematorium Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych „Klepsydra” sp. j. Gości - wśród których znaleźli się m.in. przedstawiciele hierarchii Kościoła Rzymskokatolickiego i władz miasta, przedsiębiorcy pogrzebowi, dziennikarze - podejmował współwłaściciel i prezes „Klepsydry” oraz prezes

Życzenia od matki, Barbary.

Podczas koktajlu.

Tomasz Salski przyjmuje gratulacje od hierarchów Kościoła.

Stowarzyszenia Funeralnego, Tomasz Salski. Przybyli obejrzałem krematorium i wysłuchali bardzo osobistego wystąpienia właściciela firmy. Asystowali przy poświęceniu obiektu, po czym zostali zaproszeni na koktajl na wolnym powietrzu.

Na ślub córki przedsiębiorców pogrzebowych

Dagmara Gójska i Tomasz Ziarkowski zaprosili nas na 8.08.2008 r. do podwarszawskiego Ożarowa na ślub i wesele. Panna młoda, absolwentka Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej w Warszawie, pracuje w znanym stołecznym zakładzie pogrzebowym „Firma Gójscy”, należącym do jej rodziców, Majki i Marka. Państwa młodych podwoził 12-metrowy cadillac, a przygrywała im orkiestra cheerleaderek. Gości było tak wiele, że młodzi przyjmowali życzenia i prezenty przez prawie 2 godziny. Przyjęcie na 250 osób odbywało się w ekskluzywnym centrum bankietowo - konferencyjnym „Mazurkas”, a nas szczególnie poruszyły: romantyczny taniec nowożeńców w sztucznej, pachnącej mgłę oraz karta dań. Z najserdeczniejszymi życzeniami - redakcja „Memento”

Marek Gójski wprowadza córkę Dagę do kościoła.

▣ KARAWANY na sprzedaż ▣ Karawany NA SPRZEDAŻ ▣ KARAWANY na sprzedaż ▣

MERCEDESY autokarawany pogrzebowe

Rok produkcji 1994, przebieg 300 tys. km, pojemność 2399, stan dobry, kolory: srebrny i czarny, czteroosobowe.

Ceny do negocjacji.

Kontakt : Dział Techniczno-Administracyjnego i Zaopatrzenia MPUK sp. z o. o. w Warszawie, tel. 022 836 66 21 (wewn. 277), mdworznik@mpuk.waw.pl

Sprzedam karawan Polonez Bella

na 5 osób + trumna,
stan dobry,

cena do uzgodnienia,
telefon kontaktowy 0/603794999

Sprzedamy po przystępnej cenie 2 autokarawany w bardzo dobrym stanie:

Ford Windstar 3.0
przebieg 222 141 km
rok prod. 1998

Plymouth
Grand Voyager 3.3
przebieg 223 921 km
rok prod. 1995

Dom Pogrzebowy „Służew”, 02-768 Warszawa ul. Fosa 17
tel./fax (022) 853 45 45, kom. 0-601 244 410
www.sluzew.com.pl

PONTIAC TRANSPORT autokarawan pogrzebowy
Rok produkcji 1998, przebieg 200126 km, auto-
matyczna skrzynia biegów, klimatyzacja, wspoma-
ganie, zamek centralny, dwie poduszki, ABS, stan
dobry, kolor szary, czteroosobowy.
Cena do negocjacji.

Kontakt: Dział Techniczno-Administracyjnego i
Zaopatrzenia MPUK sp. z o. o. w Warszawie,
tel. 022 836 66 21 (wewn. 277),
mdworznik@mpuk.waw.pl

Sprzedam Karawan Pogrzebowy FORD WINDSTAR 3,8.

Rocznik 1995, bezwypadkowy, kolor zielony,
z klimatyzacją i atestami Sanepidu.

Tel. kom. 0 502 259 861

Resort infrastruktury ustosunkowuje się do rozsypania popiołów zmarłych

URZĘDNICZA MOWA TRAWA

Jak można było przewidzieć, Rzecznik Praw Obywatelskich umył ręce w sprawie stworzenia możliwości prawnych rozsypania prochów zmarłych w cmentarnych ogrodach pamięci i podrzucił problem, stanowiący „gorący kartofel”, najpierw Ministerstwu Zdrowia, a następnie Ministerstwu Infrastruktury. Tym samym RPO odrzucił - proponowany przez lubelskie Stowarzyszenie Zwolenników Kremacji oraz Polskie Stowarzyszenie Funeralne - wniosek o złożenie skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie wycofania przez poprzedni rząd zapisu w nowelizacji „ustawy cmentarno - pogrzebowej”, dopuszczającego także pogrzeb w formie rozsiania popiołów zmarłego w cmentarnym ogrodzie pamięci.

By uchylić się od posądzenia o sprzyjanie niepopularnemu - w środowiskach związanych z Kościołem - sposobowi pochówku, poprzedni Główny Inspektor Sanitarny tak wydłużał pracę nad opracowaniem stanowiska Ministerstwa Zdrowia w tej sprawie - deklarując poszukiwania „ekspertów zewnętrznych” - że nie zdążył zająć stanowiska do momentu swego odwołania. Oba Stowarzyszenia jednak monitowały RPO, więc ten przekazał sprawę obecnemu Ministerstwu Infrastruktury, którego Podsekretarz Stanu Piotr Styczeń, wyjaśnił w piśmie z 14 maja 2008 r., co zamierza w tej sprawie zrobić. Wygląda na to, że w istocie nic zamierza zrobić cokolwiek. Dowodzi tego pismo Pana Wiceministra przesłane do RPO (a udostępnione nam) - będące przykładem urzędniczej obstrukcji i częstego gadania. Pan Styczeń wyjaśnia, że - z jednej strony - rozsiewaniem prochów na swoich cmentarzach nie są zainteresowane związki i wspólnoty wyznaniowe, w tym przede wszystkim Kościół Rzymskokatolicki, z drugiej jednak strony - kontynuuje Pan Wiceminister - „kwestia powinna zostać uregulowana w sposób formalny (...) na terenach cmentarzy komunalnych”. Są to wszystko truizmy znane od dawna, które Pan Styczeń komentuje obietnicą, że rozwiązanie problemu „będzie uwzględnione podczas prac związanych z nowelizacją ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych”. Jako że o woli kolejnych rządów do przeprowadzenia zmian w prawie pogrzebowym przekonaliśmy się już wielokrotnie - to i tym razem żadnych zmian nie będzie.

Wszystko zostanie po staremu: stowarzyszenia pogrzebowe będą nadal wnosić o wprowadzenie możliwości rozsypania prochów, RPO będzie - jak to nam zadeklarował - monitorował działania legislacyjne w tej sprawie, a zarządcy cmentarzy będą jak dotychczas wkopywać prochy w ogrodach pamięci, zamiast je rozsiewać, bo tego im nikt nie może na szczęście zabronić. To jest ta właśnie typowa dla nas gra pozorów, której przejaw opisujemy poniżej.

Nagana i grzywna za rozrzucenie prochów w Bałtyku

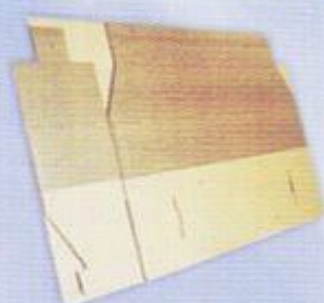
SĄD W BYDGOSZCZY UKARAŁ ZA SPOSÓB POCHÓWKU

Syn Marcin, zgodnie z wolą zmarłego ojca Stanisława Gorzkowskiego, rozsyłał jego prochy w Bałtyku. Sąd w Bydgoszczy dwukrotnie go za to ukarał - poinformowała „Gazeta Pomorska”. - Według wiedzy posiadanej przez redakcję „Memento”, jest to pierwszy od wielu lat wyrok za zastosowanie formy pochówku, według syna zmarłego - zgodnej z prawem, według „Memento” - jednak formy w zasadzie zabronionej. Bo oczywiście, zmarłego można zatopić w morzu, ale w sytuacji szczególnej, a ta jednak w inkryminowanej sprawie nie wystąpiła. Niemniej - dziwić może formalizm i surowość wyroku na tle stosowanych coraz częściej - i bezkarnych dotychczas - praktyk rozsypania prochów poza cmentarzami (Polskie Stowarzyszenie Funeralne szacuje, że prochy ok. 5 % krematów są chowane poza cmentarzami). W opinii wielu prawników - konstytucjonalistów byłoby lepiej, gdyby - przeprowadzając zmianę ustawy cmentarno - pogrzebowej - państwo (tu reprezentowane przez sądy) w ogóle powstrzymało się od ingerowania w sferę prywatnych spraw obywateli, m.in. w obyczaj i formy pogrzebów, takich, których „stopień szkodliwości społecznej” jest żaden i nie narusza niczych dóbr.

Ktoś z rodziny zmarłego Stanisława Gorzkowskiego doniósł na policję, że jego syn, Marcin, przechowywał urnę z prochami zmarłego ojca (spopielonego w Poznaniu) w domu, po czym otworzył ją i rozsyłał prochy w morzu. Według doniesienia, doszło tu do znieważenia zwłok, gdyż syn otworzył urnę. Policjanci chcieli nawet przeprowadzić rewizję w celu odnalezienia urny, ale syn zmarłego nie wpuścił ich do mieszkania, gdyż stróża prawa nie mieli nakazu prokuratora. W toku postępowania sąd odrzucił jednak oskarżenie o brak szacunku dla szczątków ludzkich. Prokuratura włączyła się w postępowanie z oskarżeniem o sposób pochówku, dokonany poza cmentarzem i tu sąd - orzekając zgodnie z prawem, że zwłoki i popioły ludzkie można składać wyłącznie na cmentarzach w formach dopuszczonych przez prawo - ukarał pana Marcina naganą, wpisaną do akt sądowych. Ten odwołał się od decyzji sądu, motywując że spełnił tylko ostatnią wolę ojca i że nie naruszył żadnego ważnego dobra społecznego, ale na kolejnej rozprawie trybunał ukarał go grzywną 1 tys. zł.

„Gazeta Pomorska” żarliwie usprawiedliwia postępek bohatera swej publikacji i pośrednio przygania naszemu wymiarowi sprawiedliwości, przywołując znane przypadki rozsypania prochów w Polsce i zagranicą - i na lądzie, i w morzu. Sam ukarany też broni się, powołując się na znajomość prawa oraz przepisy, że prochy są jałowe i nie stanowią zagrożenia sanitarnego, ale to akurat w tej sprawie jest bez znaczenia. Sednem bowiem całego problemu jest pochowanie prochów poza cmentarzem w sytuacji, która tego nie uzasadniała. Jest zupełnie inną sprawą, że niestety sąd orzekł tu surowo, na podstawie przestarzałego prawa, rozmiągającego się już zupełnie z oczekiwaniami społecznymi, realiami mentalnymi, różnicującymi się potrzebami ceremonialnymi. Oczywiście, najlepiej by się stało, gdyby sąd Marcina Gorzkowskiego jednak uniewinnił, wskazując że wprawdzie naruszył prawo, ale działał spełniając ostatnią wolę zmarłego, a to rzecz w naszej obyczajowości święta. Byłaby to też pewna wskazówka dla naszego ustawodawcy, że proceder rozsypania prochów, który staje się coraz częstszy - może by usankcjonować, zamiast karać.

Trumna Kremacyjna EKO-2000

Zajmuje niewiele
miejsca w magazynie
dlatego dostawa minimalna
to 10 sztuk

Wyróżniona
złotym medalem
na targach we Wrocławiu
NEKROPOLIE 2001

EKO-2000

Jedyna wytrzymała
obciążenie 120 kg, lekka (8kg),
łatwa w montażu (max 5 min),

Standardowo wyposażona
w wybicie kremacyjne,
poduszkę oraz
nieprzeziąkliwy wkład

Już dziś **zapraszamy Państwa na** nasze stoisko targowe **NecroExpo Kielce 2009**
oraz do multimedialnej prezentacji na **www.trumna2000eko.pl**

ZP "Romarbang", 04-073 Warszawa, ul. Grenadierów 34, tel/fax: 048 (22) 810 94 80

Międzynarodowy Transport Zmarłych

NAJSTARSZA POLSKA MARKA POGRZEBOWA DZIAŁAJĄCA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ

marka od 1958

**NAWIĄŻEMY WSPÓŁPRACĘ Z ZAKŁADAMI POGRZEBOWYMI
NA DOGODNYCH WARUNKACH**

- użyczymy znaku towarowego BONGO
- pomożemy w otwarciu i prowadzeniu filii
- wesprzemy przy promocji przewozów międzynarodowych na rynku lokalnym
- podzielimy się naszym doświadczeniem

www.bongo.com.pl
biuro@bongo.com.pl
m.cichewicz@bongo.com.pl

ul. Skrzetuskiego 34A
02-726 Warszawa
tel. 022 831 00 36
fax. 022 831 79 96
kom. +48 604 066 152

Maxi zestaw do makijażu i kosmetyki

Zawartość walizki:

- 12 podkładów do makijażu, 15 kolorów do twarzy i ust,
- 12 wypełniaczy, kredki, pędzel, pędzelki,
- gąbki, waciki, szpatulki, fartuch, rękawiczki,
- krem do masażu, mleczko czyszczące,
- klej, szpachlówka, wosk, utwardzacz, puder,
- nożyczki, igły, nici, obcinacz do biżuterii,
- podpórka pod brodę oraz inne ...

W ofercie produkty z zestawu luzem!

PROFESJONALNA DRUKARKA DO SZARF RIBBON EDITION

- prosty program,
- materiały eksploatacyjne w cenie,
- instrukcja instalacji i obsługi,
- gwarancja i serwis,
- aktualizacje programu gratis,
- dostępność materiałów eksploatacyjnych

dla Win 2000, Xp

"DEWI"

www.dewi.pl email:dewi@dewi.pl
tel.(086) 271 03 60 w godz.7 - 16; fax.(086) 271 03 92

Przedsiębiorstwo Produkcji, Handlu i Usług

Firma Jakóbczak

Monika i Artur Jakóbczakowie
05-070 SULEJÓWEK k. Warszawy, ul. Starzyńskiego 4
tel.: (0-22) 783 58 06, Fax: (0-22) 783 75 51
tel. kom.: 0-601 252 344, 0-603 790 522

FJ

rok. zał.
1995

13 lat w branży pogrzebowej

Odzież dla obsługi zakładów pogrzebowych

Tabliczki

Chorągwie

Zapraszamy do naszego stoiska podczas targów MEMENTO 2008 w Warszawie

Odzież do pochówku tradycyjnego

Firma jest dystrybutorem trumien FERRARI na Mazowszu

*własny transport * ceny hurtowe * dogodnie warunki płatności

Każda firma pogrzebowa musi udostępniać spis konkurencyjnych zakładów

Francja: dobre prawo pogrzebowe i wysoka etyka przedsiębiorców

Francuskie domy i zakłady pogrzebowe ustępują może architekturą, wyposażeniem i zorganizowaniem przedsiębiorstwom w innych rozwiniętych krajach europejskich, ale na pewno funkcjonują według dobrego prawa i jasno określonych zasad etycznych. Ich działalność reguluje m.in. Kodeks komunalny, dostępny w widocznym miejscu w każdej firmie, niczym Święta Biblia w amerykańskich motelach.

Sala pożegnań z katafalkiem wózkowym. Zmarłych wystawia się tu b. często w białym, przykrywając szkarłatnym tiulem.

W prywatnym Przedsiębiorstwie Pogrzebowym „Santilly” w Goussainville pod Paryżem obszerny wyciąg z „Kodeksu...” spoczywa na stoliku w holu recepcyjnym, więc każdy klient może zapoznać się z prawami i obowiązkami firmy oraz swoimi - w związku z tym - przywilejami „konsumenckimi”.

Nad stolikiem na ścianie - wykaz konkurencyjnych firm pogrzebowych, z telefonami, adresami i nazwiskami właścicieli, a także z informacją o najbliższych krematoriach. Przedsiębiorstwo „Santilly” - reklamujące się pod logo z ciemnoniebieskim motylem - jest rodzinną firmą, należącą do małżeństwa Lidii i Jana-Ludwika Santilly. Ma zakłady w Paryżu i 4 podparyskich miasteczkach. Jest jednocześnie jednym z 700 przedsiębiorstw, zrzeszonych w organizacji „Le Choix Funeraire”, która zapewnia jednakowy standard usług i zaopatruje swych członków w nagrobki, ozdoby nagrobne i akcesoria pogrzebowe. „Santilly” wykonuje ok. 600 pogrzebów rocznie, z czego w okręgu Goussainville - 100.

Front domu pogrzebowego „Santilly”.

Dom pogrzebowy w tej miejscowości - wyłożony od frontu falistą blachą - niezbyt zachwyca, za bardzo bowiem jest upodobniony architektonicznie do tanich, sieciowych marketów. Niemniej na pewno oferuje kompleksową obsługę, ma sporą chłodnię, balsamiarnię, kaplicę, wielką zadaszoną wystawę nagrobków i kolumbariów oraz wzorcową wystawę trumien. Trumny eksponowane są w półówkach, zamontowanych w ścianach, i podzielone według rodzajów - na kremacyjne, tradycyjne i tradycyjne proste. Wielki wybór urn uświadamia, że we Francji funkcjonują już 122 krematoria, a pochówek prochów stanowi 24 % ogółu pogrzebów.

Wystawa trumien.

PROFESJONALNE
WYPOSAŻENIE
KAPLIC:
MODEL OFELIA

HYGECO POLSKA
HYGECO POLSKA SP. Z O.O.

05-092 Łomianki, ul. Partyzantów 34
tel/fax: 022 7513744, 7510815
e-mail: info@hygeco.com.pl

NOWOŚCI

5252 Alabaster

5254 Alabaster

5302 Cyna

5303 Cyna

5261 Mosiądz

5827 Alabaster

5829 Alabaster

5838 Alabaster

KOLEKCJA PRESTIŻOWA

5326 Cyna

5340 Ceramika

5341 Ceramika

5346 Ceramika

5227 Ceramika

5228 Ceramika

5265 Drewno

5267 Drewno

HYGECO POLSKA
HYGECO POLSKA SP. Z O.O.

05-092 Lomianki, ul. Partyzantów 34
tel/fax: 022 7513744, 7510815
e-mail: info@hygeco.com.pl

Poland, 95-030 RZGÓW (near Łódź), 2 Zachodnia Street,

tel. 0048 42 214 14 41

tel./fax. 0048 42 214 23 64

www.drewsal.pl

**NAJNOWSZE MODELE TRUMIEN Z NASZEJ WYTWÓRNI
-RÓWNIIE EKSKLUZYWNE, JAK WYROBY AMERYKAŃSKIE I WŁOSKIE...**

**THE LATEST COFFIN DESIGNS FROM OUR FACTORY
- EQUALLY EXCLUSIVE AS AMERICAN AND ITALIAN PRODUCTS...**

...JAK WŁOSKIE I AMERYKAŃSKIE, ALE PO POLSKICH CENACH

...LIKE ITALIAN AND AMERICAN BUT AT POLISH PRICES

Joanna Malicka

Autorka pracuje jako specjalista ds. dezynfekcji firmy HYGECO POLSKA Sp. z o.o. w Łomiankach.

Tanatokosmetyka i tanatopraksja

DO JAKOŚCI POPRAZ SZKOLENIA

Branża funeralna w Polsce cały czas się rozwija, powstają nowe domy pogrzebowe świadczące kompleksowe usługi, obejmujące już nawet catering i usługi noclegowe. Każdy przedsiębiorca pogrzebowy musi doskonalić swoje umiejętności w celu przyciągnięcia klienta. „Jakość” staje się pojęciem kluczowym, o jakości wszyscy naokoło rozmawiają. I do podnoszenia jakości swych usług większość z nas dąży. Służą temu m.in. szkolenia zawodowe, będące bardzo ważnym elementem w prowadzeniu każdej działalności.

Chciałabym zwrócić Państwa uwagę na zawód tanatopraktera, który na całym świecie w branży funeralnej odgrywa bardzo ważną rolę i jest bardzo popularny. Zabieg tanatopraksji ma istotny wpływ na jakość usług świadczonych w każdym zakładzie pogrzebowym.

W jaki sposób można zdobyć ten zawód?

Otóż, w Polsce od paru lat istnieje możliwość ukończenia kursu tanatokosmetyki (I etap) oraz tanatopraksji (III etap). Z inicjatywy firmy Hygeco Polska Sp. z o.o. (przedstawicielstwo grupy Hygeco International), z siedzibą w Łomiankach, organizowane są w/w szkolenia, a nabyte umiejętności poświadczane są certyfikatem.

Postępowanie z ciałami zmarłych jest istotnym elementem funkcjonowania firmy pogrzebowej. Wychodząc naprzeciw wzrastającemu zapotrzebowaniu na profesjonalną obsługę zmarłych, firma Hygeco prowadzi pod patronatem Francuskiego Instytutu Tanatopraksji kursy z zakresu toalety pośmiertnej i tanatokosmetyki (I etap). Szkolenie to ma charakter jednorazowego weekendowego zjazdu, a po jego ukończeniu uczestnicy otrzymują stosowne zaświadczenia.

Program szkolenia obejmuje m.in.: □ tanatotoaletę - makijaż pośmiertny, przygotowanie zmarłych do pogrzebu (np. metody zamykania oczu i ust) □ postępowanie z ciałami zmarłych w nietypowym stanie (np. silne wycieki, zmiany w wyniku wypadków komunikacyjnych i utonięć) □ wstępne elementy rekonstrukcji powypadkowej □ posługiwanie się chemią pogrzebową □ elementy tanatologii ogólnej, higieny i epidemiologii □ wybrane przepisy prawne dotyczące w/w tematów.

TANATOPRAKSJA natomiast to nowoczesna metoda balsamacji ciał zmarłych, mająca na celu zahamowanie zmian pośmiertnych.

Jest adresowana przede wszystkim do tych, którzy już wcześniej mieli kontakt z ciałami zmarłych. Jest jednocześnie najwyższym stopniem „wtajemniczenia funeralnego”. Kurs trwa 10 miesięcy i prowadzony jest m.in. przez wykładowców Akademii Medycznej we Wrocławiu. Szkolenie odbywa się w cyklu 10 sesji weekendowych od października do czerwca i składa się z zajęć teoretycznych i praktycznych. Po ukończeniu szkolenia każdy uczestnik otrzymuje tytuł **tanatopraktera-stażysty**. Natomiast po wykonaniu **80 zabiegów** stażysta ma prawo ubiegać się o tytuł **dyplomowanego tanatopraktera**. W tym celu ponownie zdaje egzamin przed komisją.

W zawodzie tanatopraktera bardzo ważne jest posługiwanie się odpowiednimi, profesjonalnymi narzędziami i środkami chemicznymi. Firma Hygeco Polska zadbała również i o to, żeby każdy wykształcony tanatoprakter miał dostęp do całej gamy środków balsamacyjnych oraz zestawów narzędzi sekcyjnych, a także do informacji dotyczących nowinek w tej dziedzinie.

Do dnia dzisiejszego wykształceni przez firmę Hygeco tanatoprakterzy pracują na preparatach opartych na formaldehydzie. Jest to substancja bardzo skuteczna, dająca efekt długotrwałej konserwacji tkanek, jednak również bardzo toksyczna dla osób wykonujących zabieg. Dlatego grupa Hygeco International już wkrótce wprowadzi na rynek europejski nowy asortyment preparatów nietoksycznych o nazwie AARDBALM.

Zbiega się to z wprowadzeniem przez Unię Europejską systemu REACH, który zakazuje stosowanie formaliny.

Nowe środki oparte są na innowacyjnej substancji konserwującej. Jest to absolutna rewolucja na rynku funeralnym. Dotąd bowiem żaden producent chemii nie zaprojektował takich preparatów.

AARDBALM zawiera organiczne, całkowicie nietoksyczne substancje konserwujące pochodzenia naturalnego. Są to preparaty przebadane mikrobiologicznie, o zwiększonej wydajności, łatwe w użyciu. Nie wytwarzają niebezpiecznych oparów.

AARDBALM nie jest toksyczny, mutagenny ani rakotwórczy. Nie wpływa również na rozrodczość. Zgodnie z rozporządzeniem REACH składniki nowego preparatu są zarejestrowane i dopuszczone do stosowania i obrotu w krajach Unii Europejskiej.

Fotoreportaż ze „stowarzyszeniowego” szkolenia w Łodzi

Wdrażanie nowego rozporządzenia „cmentarnego”, wizyty na nekropoliach i prezentacje sprzętu

Bogaty program miało - zorganizowane w Łodzi przez Stowarzyszenie Funeralne w dniach 26 - 28 czerwca 2008 r. - szkolenie dla administratorów cmentarzy i przedsiębiorców pogrzebowych, poświęcone m.in. wdrażaniu „Rozporządzenia Ministra Infrastruktury ws. wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków”. Współgospodarzami spotkania były: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Klepsydra” oraz Łódzki Zakład Usług Komunalnych.

Uczestnicy szkolenia podczas zwiedzania zabytkowego cmentarza katolickiego.

Grobowiec niemieckich fabrykantów na cmentarzu ewangelickim, współtwórców potęgi przemysłowej Łodzi.

Oryginalny nagrobek na mogile Piotra Różyckiego, redaktora tygodnika „Angora” (cmentarz komunalny „Doły”).

Wykłady i prelekcje odbywały się w śródmiejskim hotelu „Światowit”. Dyskusję nt. rozwiązań i wdrażania nowego rozporządzenia „cmentarnego” prowadził prezes Marian Kolczyński z przedsiębiorstwa „Zieleń Miejska” we Włocławku. Zebrani uznali rozporządzenie za potrzebne, ułatwiające im pracę i pozwalające na swobodę w administrowaniu cmentarzami. Z dużym zainteresowaniem przyjęto prezentację oprogramowania dla cmentarzy Zielonej Góry, zaprojektowanego i wykonanego przez spółkę AmbSoftware Agencja Interaktywna. Oprogramowanie przedstawili: Ewa Miszewicz (dyrektor Agencji) oraz Mirosław Gruszecki (zarządca zielonogórskich nekropolii komunalnych).

Uczestnicy zwiedzili zespół słynnych zabytkowych cmentarzy (katolicki, prawosławny, ewangelicki) oraz komunalną nekropolię „Doły”. Obejrzeli też krematorium „Klepsydry” i słynne centrum handlowo - gastronomiczne „Manufaktura”. Dla zainteresowanych odbył się pokaz karawanów z włoskiej wytwórni InterCar, który prowadził przedstawiciel tej firmy w Polsce, Zbigniew Pytel.

Kaplica pogrzebowa na cmentarzu komunalnym.

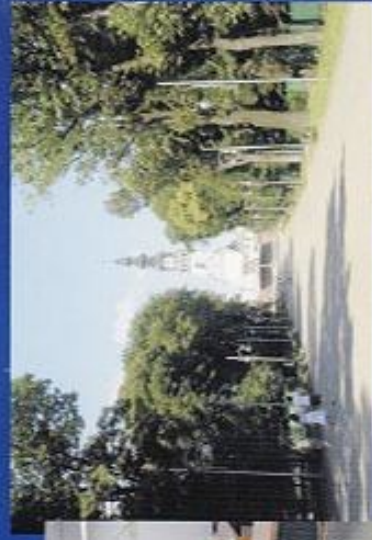

W spoielarni „Klepsydry”.

Karawany InterCaru przed hotelem, w którym odbywało się szkolenie.

KREMATORIUM W CZĘSTOCHOWIE

w pobliżu Jasna Góra

GWARANTUJEMY NASZYM KLIENTOM:

- szybkie terminy i dogodne godziny spoielen
- sale poeznań i kaplice
- bezpłatna oprawa muzyczna poeznań
- organizacja tzw. pokropków przed kremacją
- sala podglądowa dla Rodzin (bezpłatnie)
- bogaty wybór urn i trumien kremacyjnych

1 - Dom Przedsiębiorcy „Kau” ul. Cmentarna 36/38
2 - Biuro Zestę ul. Krakowska 16

Biuro Obsługi

Cmentarza i Krematorium

tel. 034 366 68 79

pn-pt 8.00-16.00, sob 8.00-13.00

fax: 034 366 68 81

ul. Radomska 117, 42-210 Częstochowa

certyfikacja jakości
ISO 9001:2001

Spopielanie Zmarłych

KREMATORIUM

HELENA
KREMATORYJA

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych

Nasz obiekt zajmuje powierzchnię 600 m² i wyposażony jest m.in. w kaplicę-salę pożegnań, pokój spotkań rodzinnych, chłodnię oraz niezbędne pomieszczenia socjalne i sanitarne. Posiadamy nowoczesny piec kremacyjny zakupiony w USA, który pozwala na wykonanie 3500 spopieleń rocznie.

Dogodne i szybkie terminy kremacji możecie Państwo uzgodnić i zarezerwować telefonicznie, jak również sprawdzić na naszej stronie internetowej www.krematorium.lodz.pl

Zapewniamy:

- oprawę muzyczną i wokalną ceremonii,
- możliwość bezpłatnego przechowania ciała w chłodni,
- możliwość udziału mistrza ceremonii w Pożegnaniu.

Odbiór urny ze złożonymi prochami i pełną dokumentacją tego samego dnia po ok. 3 godzinach.

Państwa pracownicy-kierownicy, oczekując na wykonanie usługi, mają zagwarantowane z naszej strony komfortowe pomieszczenia socjalne do własnej dyspozycji.

Posiadamy wysoko wykwalifikowany personel szkolony w kraju i zagranicą, oraz atesty pieca kremacyjnego pozwalające na bezawaryjny proces spopielania i skrócenie czasu kremacji do minimum.

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

Godne pożegnanie bliskiej osoby

BIURO OBSŁUGI KREMATORIUM

Łódź, ul. Salec 3/5

czynne: pn.-pt. 7-17, sob. 8-14

tel. 42. 634 77 39, fax. 42. 632 95 74

tel. całodobowy: 42. 633 73 00

biuro@krematorium.lodz.pl

www.krematorium.lodz.pl